Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН № 236 (7376). ◆ 11 декабрь, 1980 йил ● ПАЙШАНБА Баҳоси 2 тийин.

ФЕРМАЛАРДА ҚИШ ФАСЛИ

Мамлакат фермаларининг меҳнатчилари қиш фаслида ишлашга ўтдилар. Улар КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, Ватанга имкони борича кўпроқ чорвачилик маҳсулоти беришга, хўжаликни моҳирона ва тежамли бошқаришга интилиб, чорва молларни яхши боқиш тўғрисида катта ғамхўрлик қилмоқдалар.

Қиш фасли фермаларда ҳамиша қўшимча ташвишларни, сарфу-ҳаражатларни ва коллективларнинг зўр куч билан ишлашини талаб қилади. Шу фаслда ишлаб чиқаришнинг ҳамма бўғинлари, айниқса, уюшқоқлик билан ишлаши керак бўлади, шу сабабли чорвачиликка эътиборни кучайтириш, чорва маҳсулдорлигини ошириш учун резерв ва имкониятларни сафарбар қилиш, чорва туёғини кўпайтириш, тармоқни янада ривожлантириш учун пухта замин яратиш — партия комитетларининг, қишлоқ хўжалик органларининг, колхозлар, совхозлар мутахассисларининг бевосита вазифасидир. Ленинград, Киев, Челябинск областларининг чорвадорлари ишга виждонан, ижодий муносабат намунасини кўрсатмоқдалар. Улар давлатга маҳсулот сотиш беш йиллик планини барвақт бажариб бўлиб, қўшимча равишда кўпроқ миқдорда гўшт, сут, бошқа маҳсулотлар етказиб бериш мажбуриятини олдилар.

Эстония, Ўзбекистон, Қозоғистон, Татаристоннинг, Омск, Воронеж, Куйбишев областларининг кўпчилик фермаларида қиш мавсуми дуруст бошланди. Бу жойларда зоотехника талабларига қаттиқ риоя қилинмоқда, ем-хашак цехларининг узлуксиз ишлаши йўлга қўйилган, серунум меҳнат қилиш учун шароит яратилган. Маҳсулот етиштиришни кўпайтириш имкониятлари ҳамма жойда бор. Колхоз ва совхозларда чорва туёғи кўпайди, у пичан, сенаж, силос билан бултургидан кўра яхшироқ таъминланди. Энди гап резервлардан тўла-тўкис фойдаланишда қолган.

Ҳамма жойда бўлганидек, фермаларда ҳам ишнинг муваффақиятини аввало одамлар ҳал қилади. Чунончи, ўтган йили Свердловск областининг Сисерт райони колхоз ва совхозларида ем-хашак етарли бўлмади. Шунга қарамай, бу ерда маҳсулотни анча кўпроқ етиштиришга, айтайлик, икки баравар кўп ем-хашак ғамлаб олинган Шалинский районига қараганда сигирлардан кўпроқ сут соғиб олишга муваффақ бўлдилар. Сисерт чорвадорларининг маҳорати, уларнинг ўз вазифаларига масъулият билан қараши яхши самара берди. Бу йил ҳам мазкур райондаги ишлар чакки эмас. Муҳим соҳага эътибор сусайтирилган, кадрлар билан ишлашга етарли эътибор берилмаётган жойларда технология конвейери оқсаётганлиги кўриниб турибди. Масалан, Саратов, Витебск, Кировоград, бошқа баъзи областларнинг кўпгина хўжаликларида мана шундай нуқсонларга йўл қўйилганлиги сут соғиб олишнинг, чорва молларни семиртиришнинг пасайиши сабабларидан бири бўлди. Партия ташкилотлари бригадалар, фермаларни малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилишлари керак. Топширилган участкадаги ишларнинг аҳволи учун ҳар бир кишининг шахсий масъулиятини ошириш муҳимдир. Чорвадорларнинг ўз вазифаларига тармоқ резервларига ишнинг кўзини билиб, ижодий ёндашиши — чорва қишлови муваффақиятининг гаровидир.

Ем-хашакдан оқилона фойдаланишнинг аҳамияти катта. Мамлакатда юз мингтага яқин ем-хашак цехи ишлаб турибди. Бошқача қилиб айтганда, ҳамма жойда ем-хашакнинг ҳар килограммини фақат қайта ишланган тарзда сарфлаш, яхши самара олиш имконияти бор. Ставрополь ўлкаси, Москва, Ворошиловград, Қрим областларининг кўпгина хўжаликларида ем-хашак цехларининг иши пухта йўлга қўйилган. Аммо ҳозирча ҳамма колхоз ва совхозларда ҳам бу ишга дуруст эътибор берилаётгани йўқ. Масалан, Удмурдистонда, Иркутск, Вологда областларида ем-хашак цехларининг анчагина қисми турли сабабларга кўра бекор турибди. Шунинг оқибатида, гарчи концентрат сарфи кўпайган бўлса ҳам, сут етиштиришнинг камайишига йўл қўйилди. Партия комитетлари билан хўжалик органлари бундай фактларга йўл қўйиш мумкин эмаслигига эътибор беришлари керак. Дағал ва ширали озуқа тайёрлаш, асраш ва қайта ишлашдаги нуқсонларни кўпроқ дон сарфлаш билан бартараф этишга уриниш ҳолларига йўл қўймаслик лозим.

Мамлакатимиз иқтисодий ва социал ривожининг яқин истиқболга мўлжалланган асосий йўналишлари лойиҳасида, шунингдек янги беш йилликнинг биринчи йили режаларида чорвачилик маҳсулотининг ҳамма турларини етиштиришни анча кўпайтириш кўзда тутилган. Бунинг учун тадбирларнинг бутун бир комплексини бажариш, шу жумладан чорва подасини урчитиб кўпайтиришни йўлга қўйиш зарур. Хўжаликларнинг зоотехниклари, ветеринария ходимлари, бригадирлар, фермаларнинг мудирлари урғочи моллардан яхшироқ фойдаланиш тўғрисида, уларни кўпроқ болалатиш ва ёш молларни сақлашни яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилишлари керак. Чорва молларни жадал боқиш ва семиртиришни йўлга қўйиш, давлатга мол сотиш планларини муваффақиятли бажариш билан бирга, келажак учун яхши замин яратиб қўйиш ҳам муҳимдир.

Қиш фаслида фермаларнинг маҳсулдорлиги кўп жиҳатдан чорвадорларнинг кўмакчиларига боғлиқ. Электр энергия, ёқилғи билан муттасил таъминлаб туриш, машина ва асбоб-ускуналарни ўз вақтида етказиб бериш, уларни яхши ремонт қилиш ва техника хизмати кўрсатиш — мана шуларнинг ҳаммаси тармоқнинг нормал ишлаши учун зарур шартлардир. Қишлоқнинг буюртмаларини бажаришни биринчи навбатдаги иш деб тушуниш — машинасозлик, омихта ем, микробиология ва бошқа ёндаш тармоқлар корхоналари меҳнатчиларининг бурчидир. Чорвадорлар ўзларини оталиққа олган шаҳарлар, саноат марказлари корхоналарининг коллективларидан ҳам катта ёрдам кутмоқдалар.

Чорва қишловига, ҳам жамоат, ҳам шахсий секторда чорвачиликни янада ривожлантиришга қишлоқ партия ташкилотлари, коммунистлари доимо эътибор беришлари керак. Улар фермалар ходимларининг куч-ғайратларини гўшт, сут, бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришга кун сайин конкрет ҳисса қўшишга қаратишлари лозим. Ҳамма жойда фермаларнинг намунали ҳолатда бўлиши, юксак кўрсаткичларга эришилиши учун мусобақани авж олдириш, маҳсулот етиштиришни кун сайин кўпайтираётган, молларни кўпроқ семиртираётган ва кўпроқ сут соғиб олаётган кишиларни, тежамкорлик ва оқилона иқтисод қилиш намуналарини кўрсатаётган кишиларни рағбатлантириш керак. Чорвадорлар меҳнатини маънавий ва моддий рағбатлантиришнинг ҳамма формаларидан тўла-тўкис фойдаланиб, қатъий талабчанликни таъсирчан, оператив ёрдам билан бирга қўшиб, уларга нормал ишлаш ва дам олиш шароитларини яратиб бериш муҳимдир.

Оммавий ахборот воситалари новаторларнинг тажрибасини мароқли, тушунарли ва оператив пропаганда қилишлари, уларнинг маҳорат сирларини очиб беришлари, нуқсонларнинг сабабларини таҳлил этишлари, яхши сўз билан одамларни шавкатли меҳнат қилишга руҳлантиришлари керак.

Фермаларда қиш фасли — осон фасл эмас. Қишловни уюшқоқлик билан ўтказиш, Ватанга кўпроқ маҳсулот бериш учун ҳамма ишни қилиш қишлоқ коммунистларининг, барча қишлоқ меҳнатчиларининг бурчидир.

(«Правда» газетасининг 9 декабрдаги бош мақоласи).

СОВЕТ-ҲИНДИСТОН ҲУЖЖАТЛАРИ ИМЗОЛАНДИ

ДЕҲЛИ, 10 декабрь. (ТАСС). Бугун Ҳиндистон пойтахтидаги Президент саройида Совет-Ҳиндистон ҳужжатлари имзоланди.

Совет-Ҳиндистон қўшма декларациясини КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев билан Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди имзоладилар.

Сўнгра Л. И. Брежнев билан И. Ганди иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик тўғрисидаги битимни имзоладилар.

Шунингдек:

1981—1985 йилларга мўлжалланган савдо битими имзоланди. Уни СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов билан Ҳиндистон савдо министри П. К. Мукержи имзоладилар;

1981—1982 йилларда маданият, фан ва маориф соҳасидаги алоқалар программаси имзоланди. Уни СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин билан Ҳиндистон информация ва радио эшиттириш министрининг ўринбосари Мир Насрулло имзоладилар;

Кинематография соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди. Уни СССР кинематография давлат комитетининг раиси Ф. Т. Ермаш билан Ҳиндистон информация ва радиоэшиттириш министри В. П. Сатхи имзоладилар.

Ҳужжатларни имзолаш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети бўлими мудири Л. М. Замятин, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси Ю. М. Воронцов, Ҳиндистон ҳукуматининг аъзолари, парламент депутатлари, мамлакатнинг таниқли сиёсий арбоблари, Ҳиндистоннинг Совет Иттифоқидаги элчиси В. К. Ахужа, Совет Иттифоқи ва Ҳиндистоннинг бошқа расмий кишилари ҳозир бўлдилар.

Л. И. БРЕЖНЕВ И. ГАНДИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

ДЕҲЛИ, 10 декабрь. (ТАСС). Бугун Президент саройида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди билан суҳбатлашди.

Иккала томонни қизиқтирувчи бир қанча халқаро проблемалар юзасидан дўстона вазиятда батафсил фикрлашиб олинди. СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга доир баъзи масалалар ҳам муҳокама қилинди.

ТАСС АХБОРОТИ

УЧИШ ПРОГРАММАСИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ТУГАЛЛАНДИ

«СОЮЗ-Т-3» ТРАНСПОРТ КЕМАСИНИНГ ЭКИПАЖИ ЕРГА ҚАЙТИБ ТУШДИ

Космонавтлар Леонид Кизим, Олег Макаров ва Геннадий Стрекаловлар учиш программасини муваффақиятли бажариб бўлганларидан кейин 1980 йил 10 декабрь куни Москва вақти билан соат 12 дан 26 минут ўтганда ерга қайтиб тушдилар.

Ҳисоблаб қўйилган вақтда «Союз-Т-3» транспорт кемаси «Салют-6» орбитал станциясидан ажралиб, атмосферада тормозланганидан ва бошқариладиган тарзда пасайганидан сўнг ерга оҳиста қўнди.

«Союз-Т-3» транспорт кемасининг туширилувчи аппарати Жезқазғон шаҳридан 130 километр шарқда белгилаб қўйилган районда ерга қўнди. Космонавтлар Кизим, Макаров ва Стрекаловларнинг кайфияти яхши.

13 кунлик учиш давомида такомиллаштирилган «Союз-Т-3» транспорт кемаси ичидаги системалар ва конструкция элементлари мустақил учишнинг турли режимларида ва орбитал комплекс составида синаб кўрилди. Экипаж «Салют-6» станцияси ичидаги системаларнинг ҳолатини текшириб ҳам чиқди ва космик учиш шароитида бир қанча мураккаб ремонт-профилактика ишларини бажарди.

Иссиқликни тартибга солиш системасининг ички контурига тўрт насосли янги гидроблок монтаж қилинди. Телеметрия ўлчовлари системасидаги электрон блок ва борт комплексини бошқариш системасидаги программа—вақт қурилмаси алмаштирилди. Станциянинг бирлашган мотор қурилмасига қўшимча ёқилғи жойлаш системасида компрессорларга электр берувчи янги ўзлаштиргич ўрнатилди.

Ремонт — қайта тиклаш тадбирларини бажаришда алоқа сеанслари вақтида космонавтларга мутахассислар ва тўртинчи узоқ давом этган экспедиция экипажининг аъзолари Леонид Попов билан Валерий Рюмин ёрдам бердилар. Вазнсизлик ҳолатида ишлаш учун махсус ясалган асбоблар ва методикалардан фойдаланиш туфайли белгиланган ишларнинг ҳаммасини экипаж тўла ҳажмда ва юқори сифатли қилиб бажарди.

Контрол синовлар ва текширишлар шуни кўрсатдики, космонавтлар Кизим, Макаров ва Стрекалов амалга оширган тадбирлардан кейин станция ичидаги системалар «Салют-6» станциясининг орбитада яна актив ишлашини таъминлаб турибди.

Учиш давомида экипаж космик материалшуносликка оид экспериментлар, медицина-биология тадқиқотлари ва техникавий экспериментлар ҳам ўтказди.

«Союз-Т» сериясидаги такомиллаштирилган транспорт кемасининг уч кишидан иборат экипажи иштирокида навбатдаги синашнинг муваффақиятли тугалланган босқичи ва «Салют-6» станциясида космонавтлар бажарган ремонт-профилактика ишлари комплекси одам бошқарадиган узоқ муддат учадиган орбитал комплексларни ривожлантиришда ҳамда улардан фан ва халқ хўжалиги манфаатлари йўлида фойдаланиш самарадорлигини оширишда янги истиқболлар очади.

Ватанимиз космонавтикасининг янги ютуғи Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бўлажак XXVI съездига муносиб совғадир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

КАЛИНИН, ЧИНОЗ, БАХМАЛ, БЎЗАТОВ РАЙОНЛАРИНИНГ 1981-1985 ЙИЛЛАРДА ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ДОИР ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шуни қайд этадики, Калинин, Чиноз, Бахмал ва Бўзатов районларининг қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг тарихий қарорларини бажара бориб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини интенсив ривожлантириш юзасидан аниқ мақсадни кўзлаб иш олиб бориш билан бирга чорвачиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Мазкур районларнинг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV пленумининг шу ҳақдаги қарорларига биноан, 1981—1985 йилларда гўшт, сут ва фермаларнинг бошқа маҳсулотларни етиштиришни анча кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқдилар, шу тадбирларни амалга ошириш юзасидан район меҳнаткашлари ўртасида ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишни авж олдириб юбордилар.

Калинин районининг тадбирларида ўн биринчи беш йилликнинг охирига бориб гўшт, сут ва тухум етиштиришни 1980 йилга нисбатан икки баравар кўпайтириш кўзда тутилган. Чиноз районининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари гўшт етиштиришни икки баравар, сут етиштиришни 1,8 баравар, тухум етиштиришни икки баравар кўпайтиришни белгиладилар. Бахмал районининг хўжаликларида гўшт етиштириш 2,5 баравар ва Бўзатов районининг совхозларида 2,2 баравар ортади.

Бу районларда чорва туёғини ва паррандаларни кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, ем-хашак етиштиришни янада жадаллаштириш, чорвачилик объектларини қуриш ва реконструкция қилишни тезлаштириш учун ҳамма имконият ва резервлардан фойдаланиш кўзда тутилмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Калинин, Чиноз, Бахмал ва Бўзатов районларининг 1981—1985 йилларда чорвачиликни ривожлантиришга ҳамда гўшт, сут, тухум ва ем-хашак етиштиришни анча кўпайтиришга доир тадбирларини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига мазкур районларнинг тадбирларини колхозларда, совхозларда ва фермаларнинг коллективларида муҳокама қилиш, 1981 йилда ва ўн биринчи беш йилликда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан конкрет тадбирларни белгилаш, бу тадбирларнинг бажарилиши устидан доимий контроллик қилиш топширилди.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Узплодоовощвинпром» бирлашмаси Калинин, Чиноз, Бахмал ва Бўзатов районларида чорвачиликни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалаларни кўриб чиқиб, ҳал этишлари лозим.

(Бу районларнинг тадбирлари газетамизнинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

СССР—ҲИНДИСТОН: ТИНЧЛИКНИНГ ҚУДРАТЛИ ОМИЛИ

ДЕҲЛИДА ҲИНДИСТОН—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ МИТИНГИ

ДЕҲЛИ, 9 декабрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Тенглик ва ҳамжиҳатлик принципларига асосланган анъанавий Ҳиндистон—Совет дўстлиги Ҳиндистон Республикаси ва Совет Иттифоқи халқларини кўпдан буён бир-бири билан боғлаган. Бугун Фан саройида ўтказилган Ҳиндистон—Совет дўстлиги митинги ҳар икки мамлакат ўртасидаги ҳамжиҳатликни янада чуқурлаштиришда муҳим босқич бўлиб қолди.

Сиёсий партияларнинг раҳбарлари, парламент аъзолари, Ҳиндистон—Совет жамиятининг активлари, таниқли жамоат арбоблари, оммавий демократик ташкилотлар, касаба союзларининг вакиллари, пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари Совет Иттифоқидан келган олий мартабали меҳмон билан учрашмоқ учун Ҳиндистон пойтахтидаги энг катта залларнинг бирига тўпланишди.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневни, Ҳиндистон Бош министри Индира Гандини давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов ва Совет Иттифоқидан келган бошқа расмий кишилар ўтиришибди. Бу ерда Ҳиндистон ҳукуматининг аъзолари ҳам бор эди.

Зал гумбазлари остида Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон Республикасининг давлат гимнлари янграйди.

Митингни Деҳли шаҳрининг губернатори Жаг Мохан очди. У Ҳиндистон пойтахти аҳолисининг Л. И. Брежневга табрикномасини ўқиб берди ва ҳамманинг гулдурос қарсаклари остида бу табрикномани Совет Иттифоқидан келган олий мартабали меҳмонга топширди.

«Биз, — дейилади табрикномада, — Сизга самимий чуқур иззат-ҳурмат туйғуларимизни ва Сизнинг улуғ мамлакатингизга энг чуқур меҳр-муҳаббат ҳис-туйғуларимизни изҳор қиламиз. Сиз бу мамлакат учун бегона киши эмассиз. Биз Сизни содиқ дўст сифатидагина эмас, шу билан бирга Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг, анъанага кўра, Ҳиндистон мустаҳкам дўстлик ришталари билан боғланган давлатнинг олий мартабали намояндаси сифатида ҳам ва жаҳон миқёсида иш кўраётган, ялпи тинчлик ва кескинликни юмшатишни мустаҳкамлашга жуда муҳим ҳисса қўшган давлат арбоби сифатида ҳам табриклаймиз.

Бизнинг шаҳримиз қадимий диёримизнинг тарихи ва анъаналарини мужассамлаштиради. У янги Ҳиндистон руҳини ифодалайди. Бизнинг азиз йўлбошчимиз Жавоҳарлал Неру бу шаҳарда мустақил Ҳиндистон тонги отганини эълон қилган эди. Жавоҳарлал Неру ўтган йиллар мобайнида мустаҳкамланган Ҳиндистон—Совет дўстлигига ҳам асос солганлигини эслаш шу улуғ мутафаккир хотирасига муносиб ҳурмат бажо келтириш бўлур эди.

Суверенитетни, мустақиллик ва территориал бутунликни ўзаро ҳурмат қилиш ҳамда бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик, — дейилади яна табрикномада, — Ҳиндистон—Совет дўстлигининг кучига-куч қўшмоқда. Ҳар икки мамлакатимиз бутун жаҳонда тинчлик учун ва халқлар ўртасида тобора кенг ҳамкорлик ўрнатиш учун ҳамиша курашиб келмоқда. Бизнинг дўстлигимиз бошқа бирон мамлакатга қарши қаратилган эмас ва аслида тинч-тотув яшаш намунаси бўлиб хизмат қила олади.

Биз раҳбарларимиз билан олиб борадиган музокараларингизда Сизга муваффақият тилаймиз. Сизнинг визитингиз иккала мамлакат ва халқларимиз ўртасидаги дўстлик ришталарини янада кўпроқ мустаҳкамлашига аминмиз».

Леонид Ильич Брежневга сўз берилади. Митинг қатнашчилари уни гулдурос қарсаклар билан табриклайдилар.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарама Бош министр хоним!

Муҳтарам губернатор жаноблари!

Азиз дўстлар!

Бу учрашувни биз энг улуғ истеъдодли ва тинчликсевар Ҳиндистон халқи билан учрашув деб биламиз. **(Қарсаклар).**

Губернатор жаноблари, бизнинг мамлакатимизга ва совет халқига нисбатан самимий ҳурмат сўзларингиз учун ташаккур. Муҳтарам Деҳли аҳолиси, мен ҳам сизларга ва сизлар орқали бутун шонли ҳинд халқига совет халқидан оташин салом ҳамда омон-эсонлик ва равнақ тилаб айтилган эзгу ниятлар топшираман! **(Давомли қарсаклар).**

Сизларнинг шаҳрингиз гўзал Ҳиндистоннинг тимсолигина бўлиб қолмай, Деҳли халқаро марказларнинг биридир. Халқларнинг озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилиш ишини Деҳли доимо қўллаб-қувватлаб келди ва қўллаб-қувватлаб турибди, қўшилмаслик ҳаракати зулмкорлик, империалистик сиёсатга қарши норозилик белгиси сифатида шу ерда вужудга келган эди. **(Қарсаклар).**

Мен Ҳиндистонга биринчи бор келаётганим йўқ. Аммо ҳал галги янги визит мамлакатингиз тўғрисидаги таассуротларни тўлдиради ва бойитади. Ҳар сафар Совет-Ҳиндистон ҳамкорлигининг миқёсини ҳам қайтадан ҳис этасан, киши. Унинг ҳозирги миқёси эса мамлакатларимиз халқлари турмушининг барча асосий соҳаларини — иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий соҳаларини ўз ичига олади.

Иқтисодий ҳамкорлик иккала мамлакат учун тобора муҳим омил бўлиб қолмоқда. Совет Иттифоқининг кўмаги билан Ҳиндистонда қурилган ва Жавоҳарлал Неру «янги обидалар» деб атаган азим саноат корхоналари — дўстлигимизнинг тўнғичи бўлмиш Бхилаи металлургия заводидан тортиб Бокародаги улкан комбинатгача бўлган корхоналар ҳамкорлигимиз йўлидаги унутилмас босқичлар бўлиб қад кўтариб турибди. Ҳозир эса мамлакатнинг жанубида уларнинг яна бир қудратли биродари тикланмоқда. **(Қарсаклар).**

Биз биргаликда бунёд этган корхоналар ҳозир Ҳиндистон халқига металл, машина, электр энергия, кўмир, нефть бериб турибди. Улар ўз хўжайини — ҳинд халқига дуруст хизмат қилмоқда. Бу эса совет кишиларини астойдил қувонтиради!

Совет геологлари сизларнинг юртингизда самарали ишлаётганликларини, озиқ-овқат, целлюлоза-қоғоз, енгил саноатда, медицина саноатида ва бошқа саноат тармоқларида ҳамкорликнинг яхши негизи яратила бошлаганини эшитиб хурсанд бўлдик. Калькуттада Ҳиндистонда биринчи метрополитен қурилиши бизнинг иштирокимизда яхши давом этаётганини ҳам менга айтишди. Москванинг тажрибасига асосланиб айта оламанки, бундай катта шаҳар учун метрополитен — энг қулай ва зарур транспорт туридир. **(Қарсаклар).**

Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги ҳамкорлигимизнинг ҳам суръати кучаймоқда, савдо-сотиқ ўсмоқда, фан ва техника соҳасида иккала томон учун фойдали алоқалар кенгаймоқда.

Дунёда биринчи космонавт Юрий Гагарин ўз парвозидан кейин орадан кўп ўтмай Ҳиндистонга келганида ҳинд космонавти билан бирга қувонч билан космосга учган бўлур эдим, деб айтган эди. Энди мамлакатларимиз Гагариннинг орзуси ушалишига ҳозирлик кўрмоқдалар. Ҳиндистон ва СССР космонавтлари биргаликда космосга учадиган ва мамлакатларимизнинг халқлари уларни астойдил табриклайдиган кун келади! **(Давомли қарсаклар).**

Биз Ҳиндистоннинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга кўмаклашишни муносабатларимизнинг жуда муҳим соҳаси деб биламиз. Бу соҳадаги ишнинг бориши ҳам, чамамда, чакки эмас. **(Қарсаклар).**

Биз дўст тинчликсевар Ҳиндистонни ўз мустақиллигини муваффақиятли ҳимоя қила оладиган, Осиёда тинчлик ишини мустаҳкамлай оладиган кучли мамлакат сифатида кўриш истагида эканимизни ҳеч кимдан яширмаймиз. **(Давомли қарсаклар).**

Маданият соҳасидаги ҳамкорликни айтмайсизми. Улуғ мутафаккирларни, бадиий ва илмий ижодкорлик даҳоларини вояга етказган икки буюк жаҳон маданиятининг соҳиблари бўлмиш халқларимиз бу соҳадаги ҳамкорлик туфайли бир-бирларидан бениҳоя кўп баҳраманд бўлишлари мумкин! Шу сабабли маданият, маориф, кадрлар тайёрлаш, туризм соҳасидаги алоқаларимиз йил сайин нақадар кенгайиб бораётганидан чин кўнгилдан қувонамиз, холос. **(Қарсаклар).**

Мана шуларнинг ҳаммаси халқларимизни бир-бири билан яқинлаштиради, уларнинг ҳамжиҳатлигига ёрдам беради, уларнинг турмушини фаровон қилишга кўмаклашади. Шу йўлдан дадил олға бораверайлик. **(Давомли қарсаклар).**

Азиз дўстлар! Совет-Ҳиндистон ҳамкорлигининг иморати мустаҳкам пойдевор устига қурилган, яъни тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага асосланади. Мана, яқин ўн йилдирки, бу шартнома халқларимизга яхши хизмат қилиб келмоқда. Азим дарахт шохларидан кўмкўк япроқлар ўсиб чиққани каби бу шартнома атрофида ҳам ўзаро алоқалар, ҳамкорлик, баҳамжиҳат ҳаракат қилиш тўғрисидаги тобора янги-янги битимлар пайдо бўлмоқда. Шартнома халқлар ўртасида мустаҳкам тинчлик ва одилона муносабатлар учун кураш ишида ҳам ҳамкорлик қилишимизга ёрдам бермоқда. **(Қарсаклар).**

Совет—Ҳиндистон муносабатларини ривожлантириш ва янада чуқурлаштириш, шу жумладан энг юксак даражадаги ҳозирги учрашув ҳам бирон-бир бошқа мамлакатга қарши қаратилмаганлиги ўз-ўзидан равшан.

Комил ишонч билан айтиш мумкинки: биз ҳозир Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида дўстлик муносабатларини ривожлантирар эканмиз, яхши иш қиляпмиз, бу иш халқларимизнинг ҳозирги авлоди учунгина эмас, шу билан бирга келгуси авлодлар учун ҳам, инсониятнинг тинч келажаги учун ҳам яхши ишдир. **(Қарсаклар).**

Ҳиндистон билан дўст бўлишни биз, совет кишиларига давлатимизнинг асосчиси Владимир Ильич Ленин васият қилган эди. У олтмиш йилдан кўпроқ вақт муқаддам Шарқ ва жумладан Ҳиндистон халқлари мустақилликка эришадиган, «...янги турмушнинг мустақил қатнашчилари сифатида, ижодкорлари сифатида оёққа турадиган» ва «бутун дунё тақдирини ҳал этишда» қатнашадиган вақт яқинлашиб қолганини олдиндан айтган эди. **(Қарсаклар).**

(Давоми иккинчи бетда).

ДЕҲЛИ. Ўртоқ Л. И. Брежнев ҳинд-совет дўстлиги митингида нутқ сўзлаётган пайт. С. Гурарий телефотоси.

СССР—ҲИНДИСТОН: ТИНЧЛИКНИНГ ҚУДРАТЛИ ОМИЛИ

(Боши биринчи бетда).

Ленин бизни «Шарқнинг барча халқларига дўстлик ва қардошлик қўли»ни узатишга чақирган эди — биз ҳам ана шу васиятга мудом содиқмиз! (Қарсаклар).

Ҳинд халқининг миллий озодлик ва мустақил Ҳиндистонни барпо этиш учун курашидаги Махатма Ганди билан Жавоҳарлал Неру каби атоқли раҳбарларининг ва ҳозир уларнинг ишини давом эттираётган кишиларнинг фикрлари улуғ Лениннинг ана шу ғоялари билан ҳамоҳанг эканлиги бизни ғоят мамнун этади. (Қарсаклар).

Азиз дўстлар! Кеча биз мамлакатингизнинг раҳбарлари билан, Бош министр Индира Ганди билан музокаралар бошладик. Биз ўз суҳбатдошларимизга совет халқининг жўшқин, ижодий меҳнати ва турмуши ҳақида, ютуқларимиз тўғрисида, ҳали ҳал этилмаган вазифалар ва келгусидаги режаларимиз тўғрисида, ер юзида мустаҳкам тинчлик иши йўлидаги курашимиз ҳақида гапириб бердик. (Қарсаклар).

Биз Ҳиндистон раҳбарларининг гапларини мароқ билан тингладик. Сизларнинг ютуқларингиз бизни қувонтиради, сизларнинг ҳозирча бартараф этишнинг иложи бўлмаган қийинчиликлар хусусидаги ташвишингизга қўшиламиз. Мамлакат қиёфасини ўзгартириш соҳасида Жавоҳарлал Неру даврида бошланган катта иш давом этаётгани бизга равшан. Шу боисдан биз янги Ҳиндистонни бунёд қилишда сизларга чин кўнгилдан муваффақиятлар тилаймиз, ҳинд халқига бахт-саодат ва равнақ тилаймиз! (Давомли қарсаклар).

СССР билан Ҳиндистон бир ёқадан бош чиқариб тинчликсеварлик муддаоларини кўзлаётганликларини суҳбатларимиз яна бир бор тасдиқлади. Халқларнинг меҳнати билан бунёд этилган нарсалар ҳеч қачон вайрон бўлмаслиги учун, инсоният ҳеч қачон жаҳон ядро ёнғини фожиасига дучор бўлмаслиги учун ҳамма ишни қилиш — бизнинг муштарак ниятимиздир. (Қарсаклар).

Халқлар тинчлиги ва хавфсизлигининг қудратли омили бўлмиш Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик мудом мустаҳкамланиб, равнақ топа берсин!

Яшасин улуғ ҳинд халқи!

(Гулдурос, давомли қарсаклар).

* * *

Ҳамма самимий кутиб олган Индира Ганди сўзга чиқди.

И. ГАНДИ нутқи

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев!

Ҳурматли совет делегациясининг аъзолари!

Ҳурматли меҳмонлар, хонимлар ва жаноблар!

Улуғ мамлакатнинг атоқли арбобини, жаҳон миқёсидаги давлат арбоби ва Ҳиндистоннинг содиқ дўстини қабул қилиш шарафига муяссар бўлдик. У билан бирга келган бошқа совет расмий кишиларини ҳам табриклайман. Мен улар билан кўп йиллардан бери танишлигимдан бахтиёрман. (Қарсаклар).

Биз бу визитни муҳим ва шонли воқеа деб биламиз. У Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги анъанавий дўстликнинг янги омили бўлади, тинчлик ишига ҳисса қўшади. (Давомли қарсаклар).

Ҳиндистон халқи совет халқининг ютуқларига ва айниқса, Совет Иттифоқининг абадий барҳаёт Ленин раҳбарлигида амалга оширилган Улуғ Октябрь революциясидан кейинги йилларда эришган ажойиб иқтисодий ва техникавий тараққиётига қойилдир.

Мен гўдаклик чоғимда отам Жавоҳарлал Неру бу революцияни менга ифодали қилиб «муз қоплами остида ловуллаган аланга» деб тасвирлаган эди. Ўша пайтда биз ўзимиз мустамлакачиликка қарши кураш олиб борар эдик. Бу курашда биз совет халқидан доимо мадад олиб турдик. (Қарсаклар).

Ҳиндистон мустақилликка эришган пайтдан бери қўшилмаслик сиёсатини ўтказиб келмоқда, барча мамлакатлар билан дўстлик йўлларини излаш ва давлатлар ўртасидаги муносабатларни холис ният ҳамда тинчлик асосида ривожлантириш бу сиёсатнинг ижобий мазмунидир. Бундан чорак аср муқаддам Жавоҳарлал Неру Москвадаги митингда сўзлаган нутқида қуйидаги фикрни айтган эди: тинчлик — урушдан шунчаки воз кечиш эмас, балки халқаро муносабатларга ва муаммоларга актив ҳамда ижобий ёндашиш демакдир, бундай ёндашиш муаммоларни музокаралар йўли билан, халқаро ҳамкорликни турли соҳаларда — маданий ва илмий соҳаларда кучайтириш, савдо-сотиқни ва амалий алоқаларни кенгайтириш, фикрлашиш, тажриба ва ахборот айирбошлаш йўли билан мавжуд кескинликни камайтиришга олиб боради. Биз фикрларимиз ва қалбларимизни ўзаро яқинлаштиришга халақит берадиган ҳамма тўсиқларни, халқаро ҳамкорлик йўлида вужудга келиши мумкин бўлган тўсиқларни олиб ташлашга интилишимиз лозим.

Бу сўзлар ҳозир ҳам ўз актуаллигини тўла-тўкис сақлаб қолмоқда. Дунёда яна англашилмовчилик, яна кескинлик, яна хавф-хатар вужудга келди. Аммо улар халқларнинг миллий хусусиятларини ҳамда уларнинг эркинликка бўлган ҳуқуқларини эътироф қилиш, ақлидрок ва қалбларни қисиб турган тўсиқларни олиб ташлаш йўли билан ҳал этилиши мумкин ва лозим.

Мана шу йилларнинг ҳаммаси мобайнида Совет Иттифоқи бизнинг муаммоларимизни тушуниб келганлигини юксак қадрлаймиз. Биз ҳам Совет Иттифоқини нималар ташвишлантираётганини тушунамиз. Ҳиндистон-Совет дўстлиги бирон-бир бошқа мамлакатга қарши қаратилган эмас. У Ҳиндистон учун ҳам, Совет Иттифоқи учун ҳам баббаравар муҳимдир. На Ҳиндистон, на Совет Иттифоқи ҳеч қачон ўз фикрларини бир-бирларига мажбуран қабул қилдиришга интилган эмаслар. Айни вақтда бизнинг ҳаётий муҳим масалалар хусусидаги позицияларимиз тафовутлардан ҳамиша устун бўлиб келган.

Бизнинг ўзаро ҳурматимиз ҳамкорликнинг турли-туман шаклларида намоён бўлмоқда. Иқтисодий муносабатларимиз доимо вa салмоқли равишда ўсмоқда. Ҳиндистоннинг ривожи учун умуммиллий аҳамиятга молик ўнлаб объектлар шундан далолат беради. Олимларимиз ва техникларимиз, ёзувчиларимиз ва санъаткорларимиз биргаликда самимий ўртоқлик муҳитида ишлаб келмоқдалар.

Халқаро майдонда биз тинчликка ва ҳар қандай шаклдаги тенгсизлик ва камситишни тугатишга интилиб келаяпмиз. Ўртамизда англашилмовчилик келтириб чиқариш ва ўзаро муносабатларимизни сохталаштириб кўрсатиш йўлида кўп уринишлар бўлди. Аммо биз мана шу ҳамма уринишларни даф қила олдик ва ўзаро ишончимизни мустаҳкамлаш учун изчиллик билан ҳаракат қилиб келдик. Афсуски, халқаро вазият ёмонлашмоқда. Президент жаноблари, Сиз тинимсиз равишда қаттиқ туриб ҳимоя қилиб келаётган юмшатувга зиён етказилди. Эски ихтилофлар ҳамон давом этиб келаётган бир пайтда янги можаролар бошланиб кетди. Бу муаммолар сиёсий музокаралар йўли билан тинч ҳал этилишига сидқидилдан умид қиламан. Англашилмовчилик ишончсизликка ва адоватга айланиб кетмаслиги учун бу муаммоларни одилона ва мустаҳкам равишда ҳал этиш йўли топилиши ва тезроқ топилиши керак. Биз ҳаммамиз можаролар манбаларининг кенгайишига йўл қўймаслик ва тинчлик ишини сақлаб қолиш учун иш олиб боришимиз лозим.

Бизга бевосита яқин жойларда кескинлик ва можароларнинг кўпгина янги районлари мавжуд. Биз бундан хавотир олаётганлигимиз мутлақо табиийдир. Биз ўз ҳаётий манфаатларимизга асосланиб бу можароларни тинч ҳал этишга қаратилган баъзи бир ташаббуслар билан майдонга чиқдик. Можаролар ва аралашувлар оқибатида регионимиз давлатларининг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигига тазйиқ ёки таҳлика туғилмаслигидан астойдил умидвормиз. Биз барча мамлакатларга, айниқса қўшни мамлакатларга дўстлик қўлини узатамиз. Бизнинг яхши қўшничилик ва ҳамкорлик сиёсатимиз регионимиз ва бутун дунё халқларининг туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

Газеталаримизни ўқисангиз, Ҳиндистондаги нотинч вазият тўғрисида тасаввур ҳосил қиласиз. Тез ўзгариб бораётган шу дунёда, айниқса биз ҳамон ҳали ниҳоясига етмаган революциямиз шароитида курашни давом эттираётганлигимиз туфайли бундай аҳволнинг рўй бериши муқаррардир. Бизнинг озодлик ҳаракатимиз сизнинг революциянгиздан жуда фарқ қилса ҳам, гарчи тинч, зўравонликсиз бўлса ҳам, ҳар ҳолда революция бўлди. Иқтисодий мустақиллик шароитидагина сиёсий мустақиллик тўла маъно касб этишини ва мустаҳкам бўлишини аввал бошданоқ фаҳмлаб олдик. Тугалланмаган революциянинг иккинчи босқичи, бошқача қилиб айтганда иқтисодий тенгсизликка ва социал адолатсизликка қарши кураш жараёни нуфузли унсурларнинг норозилигига сабаб бўлмоқда ва уларнинг бунга жавобан ҳаракат қилишларига дуч келмоқда.

Ноқулай шароитлар қаршисида биз, деди И. Ганди, ўз ғояларимизни амалий равишда рўёбга чиқаришда бирмунча муваффақиятларга эришдик. Биз энг муҳим принципларимизнинг биронтасидан ҳам, мустақил ташқи сиёсатга ва халқимизнинг турмуш даражасини кўтаришга садоқатдан ҳам воз кечмаганлигимизни фахрланиб айта оламиз. Қийинчиликларга ва хавф-хатарларга қарамай, биз порлоқ келажак сари ўз йўлимиздан олға бораяпмиз.

Олий мартабали меҳмонимиз келган пайтдан бери биз иккала мамлакатни қизиқтирувчи турли масалалар хусусида жиддий равишда фикрлашиб олдик. Ҳамиша бўлганидек, бу музокаралар сидқидиллик, самимият ва холис ният билан характерланади. Бу визит Ҳиндистон-Совет дўстлигининг ҳаётий кучини яна бир карра намойиш этади. Бу дўстлик замон синовидан ўтди. Шу билан бирга у бир жойда тўхтаб қолгани ҳам йўқ. У доимо ўсиб, ривожланмоқда, янги-янги истиқболлар очмоқда. Бу ўринда, таъбир жоиз бўлса, шахсий жиҳатлар ҳам бор. Бошқа баъзи мамлакатлар каби Совет Иттифоқида ҳам Индира номли болалар бор. Ҳозир уларнинг кўпи ўсиб, улғайиб, ўз давлатларининг бахт-саодати йўлида ишлаб, шу тариқа бутун дунёда дўстликни мустаҳкамламоқдалар. (Қарсаклар).

Леонид Ильич Брежнев, Ҳиндистонда Сизга иззат-икром кўрсатиш бизга катта шараф ва қувонч бахш этади. Сиз орқали биз ҳинд халқидан Совет Иттифоқининг улуғ халқига самимий дўстона тилаклар йўллаймиз. (Давомли қарсаклар).

Биз Сизнинг мамлакатингиз халқига ҳам фаровонлик, равнақ ва бутун дунёда тинчлик йўлида янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз. (Гулдурос, давомли қарсаклар).

* * *

Митинг охирида Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон Республикасининг давлат гимнлари ижро этилди.

Ана шу тўлқинлантирувчи учрашув Ҳиндистон халқининг совет халқига нисбатан самимий туйғуларини, ҳар икки мамлакатнинг бахт-саодати йўлида, ялпи тинчлик йўлида Ҳиндистон—Совет дўстлиги мустаҳкамланиб бораётганлигини яна бир марта намойиш қилди.

Е. ИВАНОВ,
В. МАТЯШ,
Б. ЧЕХОНИН.

Л. И. БРЕЖНЕВ ҲИНДИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИ

ДЕҲЛИ, 9 декабрь. (ТАСС). Бу ерда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Ҳиндистон Коммунистик партиясининг раҳбарлари билан учрашди. Учрашувда Ҳиндистон Компартияси Миллий Кенгашининг Бош секретари Р. Рао, Ҳиндистон Компартияси Миллий Кенгаши Марказий секретариатининг аъзолари Н. К. Кришнан, Б. Гупта, Р. Редди, И. Гупта, Г. Наир, И. Синха қатнашдилар.

Совет томонидан учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси Ю. М. Воронцов, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг ўринбосари М. Е. Могилевец, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг референти Е. М. Самотейкин, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими секторининг мудири П. В. Куцобин иштирок этдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўртоқ Ражешвар Раони ва Ҳиндистон Коммунистик партиясининг бошқа раҳбарларини сидқидилдан, самимий табриклади, уларга КПСС Марказий Комитетидан ва барча совет коммунистларидан оташин, қардошлик саломи топширди. Совет коммунистлари, бутун совет халқи Ҳиндистон Коммунистик партиясига, унинг социал ва иқтисодий тараққиёт йўлидаги, Ҳиндистоннинг меҳнаткаш халқи манфаатлари йўлидаги изчил курашига зўр ҳурмат билан қарайдилар, деди Леонид Ильич. СССРда Ҳиндистон Компартиясининг СССР ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорликни ривожлантиришга ва мустаҳкамлашга қўшаётган катта ҳиссаси юксак баҳоланмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев совет коммунистларининг ўз партияси XXVI съездига қандай тайёргарлик кўраётганликларини, Совет Иттифоқида мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг яқин ўн йилга мўлжалланган планлари умумхалқ муҳокамаси қандай ўтаётганини гапириб берди. КПСС ички ва халқаро фаолиятининг актуал масалалари тўғрисида ҳинд ўртоқларини хабардор қилди.

Ҳиндистонлик дўстлар билан суҳбатда ўртоқ Л. И. Брежнев Бош министр Индира Ганди билан ва Ҳиндистоннинг бошқа давлат арбоблари билан музокараларнинг боришидан мамнун эканини изҳор қилди. Шу музокаралар СССР билан Ҳиндистоннинг кўпчилик актуал халқаро проблемалар соҳасида бир-бирига ўхшаш ёки яқин позицияларда туриб ҳаракат қилаётганларини кўрсатди. СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлаш, улар ўртасида кенг миқёсдаги яхши қўшничилик ҳамкорлигини ривожлантириш ҳозирги мураккаб вазиятда, ялпи тинчликка солинаётган хавфни камайтириш ва халқаро вазиятни соғломлаштириш манфаатлари йўлида барча тинчликсевар кучларни жипслаштириш зарур бўлган бир пайтда, айниқса, муҳим аҳамиятга эгадир.

Ҳиндистон Компартиясининг раҳбарлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада кўпроқ мустаҳкамлашига ишонч билдирдилар. Совет Иттифоқини ишончли дўст ва яхши қўшни деб билаётган ҳинд халқи Сизнинг визитингизни астойдил маъқулламоқда, деди ўртоқ Р. Рао. Ҳинд коммунистлари КПСС-нинг тинчликсеварлик йўлини, ўртоқ Брежнев, Сизнинг халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга, совет Тинчлик программасини рўёбга чиқаришга, коммунизм идеаллари тантанаси учун курашга шахсан қўшаётган ҳиссангизни табриклайдилар.

Л. И. Брежнев ва Р. Рао ўртоқлар КПСС билан Ҳиндистон Компартияси ўртасидаги анъанавий қардошлик ва интернационал бирдамлик муносабатларига юқори баҳо бердилар. Улар империализмга қарши, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун, демократия ва социал тараққиёт учун курашнинг ҳамма масалалари хусусида партияларнинг тўла ҳамжиҳатлигини қайд этдилар.

Учрашув самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Деҳлида матбуот конференцияси

ДЕҲЛИ, 9 декабрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Бу ерда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган дўстона визитига бағишланган матбуот конференцияси ўтказилди.

Совет вакили Л. М. Замятин Леонид Ильич Брежнев Ҳиндистон диёрига келган дастлабки дақиқаларданоқ у самимий кутиб олинганлиги учун ҳинд халқига, хусусан Деҳли аҳолисига Ҳиндистон оммавий ахборот воситалари орқали ўзининг чуқур миннатдорчилигини топширишни илтимос қилганлигини айтди. Совет халқи бизнинг улуғ қўшнимиз — ҳинд халқига чуқур ҳайрихоҳлик ва дўстлик ҳис-туйғуларини изҳор қилмоқда.

Шундан кейин Совет вакили КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Бош министр Индира Гандининг музокаралари қандай ўтаётганлиги тўғрисида журналистларга ахборот берди. У музокаралар иккала мамлакат тинчликка биргаликда интилаётганлигини тасдиқлаганлигини қайд этди. Л. И. Брежнев, деди сўнгра Совет вакили, ишонч билдириб айтдики, ана шу учрашувлар Совет-Ҳиндистон дўстона муносабатларини ривожлантириш учун янги муҳим омил бўлади.

Биз, Совет Иттифоқидагилар Совет-Ҳиндистон муносабатларининг ривожидан мамнунмиз, деб таъкидлади Л. М. Замятин. Бу муносабатлар СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартноманинг мустаҳкам пойдеворига асослангандир. Имзоланганига яқинда ўн йил тўладиган ана шу Шартнома, бизнинг фикримизча, мамлакатларимизнинг манфаатларига яхши хизмат қилмоқда.

Ҳиндистон вакили Ж. Н. Дикшит Л. И. Брежнев билан Индира Гандининг музокаралари иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларга хос бўлган анъанавий дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтаётганлигини айтди. У Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш истиқболлари тўғрисида фикрлашиб олинганлигини таъкидлади. Ҳиндистон-Совет муносабатлари — Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ўрнатиш ҳамда барқарорликнинг муҳим омили эканлигига ҳар иккала мамлакат раҳбарларининг ишончлари комилдир. Улар шуни мамнуният билан қайд этдиларки, Ҳиндистон Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорлик бундан буён ҳам мустаҳкамланиши, ривожланиши ҳамда тобора серқирра бўлиб қолиши керак.

Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи, деди Ж. Н. Дикшит.— Ҳиндистон билан СССР халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашда, бутун дунёда мустаҳкам тинчликка эришишда шахсан Л. И. Брежневнинг ролига юксак баҳо берди.

Совет ва Ҳиндистон вакиллари сўнгра журналистларнинг саволларига жавоб бердилар.

Е. ИВАНОВ,
В. МАТЯШ.

ЖАМОАТЧИЛИКНИНГ ТАНТАНАЛИ КЕЧАСИ

ДЕҲЛИ, 9 декабрь. (ТАСС мухбири). Бугун бу ерда Ҳиндистон жамоатчилигининг тантанали кечаси бўлиб ўтди. Тантанали кеча КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» трилогиясининг иккинчи нашри ҳинди ва урду тилларида босилиб чиққанлигига бағишланди. Асарларни Ҳиндистоннинг «Пиплз паблишнинг хауз» нашриёти чоп этди.

Ҳиндистоннинг таниқли публицисти «Жан юг» газетасининг бош редактори Х. К. Вьяс кечада сўзга чиқиб, Л. И. Брежневнинг Ҳиндистон халқларининг ўн уч тилида нашр этилган асарлари мамлакатда ғоят оммабоп эканлигини таъкидлади. Унинг бир қанча китоблари такрорий чоп этилганлиги ана шундан яққол далолат беради. Биз учун айниқса қувончлики, деди Х. К. Вьяс, Леонид Ильич Брежнев расмий дўстона визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган айни шу кунларда китобхонлар унинг панжобий, маратхи, гужарати, тамили, канада, телугу тилларида, шунингдек Ҳиндистоннинг асосий тиллари — ҳинди ва урду тилларида босиб чиқарилган янги асарларини оладилар.

«Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» трилогияси Совет давлати тарихидаги ҳаётий муҳим босқичлар тўғрисида ҳикоя қилади, деди Ҳиндистон парламентининг аъзоси Бухогендра Жха. Совет халқининг фашизмга қарши кураши, уруш вайрон қилган миллий экономикани тиклаш, кимсасиз бепоён қўриқ ерларни ўзлаштириш — мана шу даврларнинг ҳаммаси Л. И. Брежневнинг тақдири билан чамбарчас боғлиқдир. Л. И. Брежневнинг китоблари жанг майдонларида ва меҳнатда революция ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб олган совет кишилари қаҳрамонлигининг манбаларини тушуниб олишга, жаҳонда биринчи социалистик давлат атоқли раҳбарининг халқаро кескинликни юмшатиш, қуролсизланиш, халқлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш учун толмас курашчининг, инсониятнинг тинч келажагини қадрлаётган барча кишиларнинг чуқур ҳурмати ва таҳсинига сазовор бўлган инсоннинг ҳаёти ва фаолияти билан яқиндан танишишга ёрдам беради.

Ҳозир Л. И. Брежневнинг Ҳиндистон раҳбарлари билан олиб бораётган музокараларини Ҳиндистоннинг юз миллионлаб аҳолиси зўр эътибор бериб кузатиб турибди, деди Б. Жха. Ана шу учрашувларнинг натижалари бизнинг мамлакатларимиз ўзларининг дўстона алоқаларини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш, ҳинд ва совет халқларининг манфаатларига, ер юзида тинчликни таъминлаш ишига хизмат қилувчи самарали, ўзаро манфаатли икки томонлама ҳамкорликни чуқурлаштириш ва кенгайтириш ниятида эканлигини тасдиқламоқда.

С. КАРМАЛИТО.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

10 декабрда Л. И. Брежнев Ҳиндистон-Совет маданий жамияти раҳбарлари ва активларини Деҳлидаги резиденциясида қабул қилди.

Жамият раҳбари — Ҳиндистоннинг таниқли жамоат арбоби В. Р. Кришна Айер учрашув қатнашчилари: жамиятнинг вице-президенти доктор Нурул Ҳасанни, жамиятнинг бош секретари Литто Гухошни, бош секретарь С. Нараянанни, жамиятнинг вице-президенти, парламент депутати доктор Шанкар Даял Шарманн, жамиятнинг вице-президенти парламент депутати Маргарет Альвани, Ҳиндистон-Совет маданий алоқалар жамиятининг вице-президенти, парламент депутати Чандра Жит Ядавни ва жамиятнинг вице-президенти Прем Сагар Гуптани Л. И. Брежневга таништирди.

В. Р. Кришна Айер Леонид Ильични сидқидилдан самимий табриклади ва Совет Иттифоқидан Ҳиндистонга келган азиз меҳмоннинг расмий дўстона визитини ҳозирнинг ўзидаёқ мамлакатларимиз ўртасидаги алоқаларни янада ҳар томонлама ривожлантириш йўлидаги тарихий босқич деб аташ мумкинлигидан ғоят мамнун эканлигини билдирди. Кришна Айер жамиятнинг миллион-миллион аъзолари номидан Л. И. Брежневга халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашда катта-катта муваффақиятлар тилади.

Л. И. Брежнев самимий табрик сўзлари учун ташаккур айтди, жамият аъзолари Совет-Ҳиндистон хилма-хил алоқаларини ҳар томонлама кенгайтириш йўлидаги амалий ишлари билан катта ҳисса қўшаётганликларини, халқларимизнинг ўзаро яқинлашувига кўмаклашаётганликларини айтди. Л. И. Брежнев совет кишилари Ҳиндистон билан дўстликни мустаҳкамлашни қатъий истаганликларини, улар Ҳиндистоннинг ва унинг раҳбарларининг Осиёда ва бутун дунёда кескинликни юмшатиш ишига, қўшилмаслик ҳаракатини мустаҳкамлаш ишига қўшаётган ҳиссаларига юксак баҳо бераётганликларини таъкидлади. Л. И. Брежнев жамият правлениесининг аъзолари ва активларига уларнинг олижаноб ишида катта-катта муваффақиятлар тилади.

Учрашувда Совет томонидан КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг референти Е. М. Самотейкин ҳозир бўлди. (ТАСС).

ҒОЯТ КАТТА АҲАМИЯТГА МОЛИК ВОҚЕА

Барча қитъаларнинг оммавий ахборот воситалари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визитини СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантиришга, шунингдек халқаро вазиятни соғломлаштиришга ва ялпи тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ғоят катта воқеа деб баҳоламоқдалар. Таниқли обзорчилар, жамоат ва сиёсий арбоблар бунда Совет раҳбарларининг конфронтациядан мулоқот томон, можароларни кучайтиришдан уларни бартараф этиш сари бурилишини таъминлаш зарурлиги тўғрисидаги даъватини таъкидлаб ўтмоқдалар.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон матбуоти олий мартабали Совет меҳмони Ҳиндистон пойтахтига келганлиги ҳамда унинг Ҳиндистон Президенти Н. С. Редди ва Бош министри И. Ганди билан учрашувлари тўғрисида хабар қилиб, Л. И. Брежнев ғоят самимий ва шодиёна кутиб олинганлигини, унинг Ҳиндистон раҳбарлари билан суҳбатлари дўстона вазиятда ўтганлигини қайд этади.

«Ҳиндистон савдо-саноат доиралари Л. И. Брежневнинг мамлакатимизга қилган визитига катта эътибор бермоқда,— деб таъкидлади Ҳиндистон савдо ва саноат палаталари федерациясининг раиси К. Н. Моди.— Бу визит ҳинд халқи олий мартабали меҳмонни сидқидиллик билан кутиб олганлиги — бизнинг анъанавий дўстона алоқаларимиз бузилмас эканлигининг ёрқин далилидир. Биз мамлакатларимиз ўртасидаги савдо-сотиқ мислсиз суръатлар билан ўсиб бораётганлигини зўр мамнуният билан қайд этамиз».

«Ҳиндустан таймс» газетаси Л. И. Брежневнинг Президент саройида берилган зиёфатда сўзлаган нутқини шарҳлаб, қуйидагиларни таъкидлайди: «Президент Брежнев дунёдаги вазият ёмонлашганлиги учун Ғарбни қоралади. Айни вақтда унинг нутқида реализмга ва қаршима-қарши турган блоклар ўртасидаги мулоқотни мустаҳкамлашга қилинган кучли даъват янгради».

ПРАГА. Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга визити ижтимоий тузумлари турлича бўлган икки мамлакат ўртасида ўзаро манфаатли дўстона муносабатлар доимий, мустаҳкам эканлигининг яққол далилидир. Бу муносабатлар чуқур ҳурматга, ҳамжиҳатликка ва мазкур региондагина эмас, худди шу билан бирга бутун дунёда хавфсизлик ва тинчликни мустаҳкамлаш истагига асослангандир, деб ёзади «Руде право» газетаси. Совет кишилари Ҳиндистоннинг тинч-тотув яшаш ва қўшилмаслик принципларига асосланган ташқи сиёсий йўлига юксак баҳо бермоқдалар. Халқаро воқеаларга баҳо беришда баъзи бир тафовутларга қарамай принципиал масалаларда ҳар иккала мамлакатнинг фикрлари бир-бирига мосдир. Бу эса Москва билан Деҳлининг халқаро майдонда ташқи сиёсатнинг кўпгина масалалари юзасидан кўриладиган тадбирларни самарали мувофиқлаштиришлари учун имконият яратади. СССР билан дунёда аҳолисининг сони жиҳатидан иккинчи мамлакат бўлган Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари тинчликни ҳимоя қилиш ишидаги самарали восита бўлиб, бутун планетанинг сиёсий иқлимига ижобий таъсир ўтказмоқда. Дунёдаги вазият оғирлашган ва кескинликни юмшатиш жараёни жиддий синовларга дуч келаётган ҳозирги пайтда бу ҳол айниқса муҳимдир.

НЬЮ-ЙОРК. Американинг Ассошиэйтед пресс агентлиги Л. И. Брежнев Деҳлидаги зиёфатда нутқ сўзлаганлигини хабар қилиб, унинг дунёдаги вазият Ғарбдаги раҳбарларнинг сиёсати натижасида жиддий равишда мураккаблашди, улар тенгликни сақлаб қолиш ўрнига ҳарбий устунликка эришишни ният қилдилар, деган гапига эътиборни жалб қиладилар. Агентлик Совет раҳбарининг «масалага ёндошувимиз принципиал ёндошув бўлиб қолаверади: биз ҳар қандай масалаларни реализм руҳида муҳокама қилишга, бошқаларнинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатлари билан ҳисоблашишга доим тайёрмиз» деган сўзларини таъкидлайди.

ЛОНДОН. «Қуролланиш пойгаси тинчликни хавф остида қолдиради,— деди Л. И. Брежнев» — Англияда чиқадиган «Гардиан» газетаси Совет раҳбарининг Деҳлидаги зиёфатда сўзлаган нутқини ана шу сарлавҳа остида баён этади. Совет Президенти, деб ёзади газета, ана шу хатарли йўл давом этадиган бўлса жаҳон жиддий хавф остида қолади, деб таъкидлади. «Гардиан» газетаси Л. И. Брежнев нутқидаги Ғарбдаги нуфузли сиёсатдонлар ҳуқуқий жиҳатдан тенг бўлган томонларнинг музокаралар олиб бориши ва ўзаро манфаатли ҳамкорлиги ўрнига зўравонлик ва дўқ-пўписа қилишга умид боғлаш йўлидаги уринишлари тўғрисида айтилган гапларни алоҳида таъкидлаб ўтган. Шу муносабат билан «Дейли телеграф» газетаси қайд этиб ўтганидек, Совет Иттифоқининг раҳбари қуролни пеш қилиш ва ўз хоҳишини бошқа халқларга мажбуран қабул қилдиришга уриниш — давлат сиёсатининг донолигидан далолат бермаслигини уқтириб ўтди.

ДАККА. Л. И. Брежневнинг қўшни Ҳиндистонга қилган визити Бангладешда зўр қизиқиш уйғотмоқда. Маҳаллий кузатувчилар қайд этадиларки, Осиёдаги воқеалар хатарли ривожланаётган, Ҳинд океани ва Форс кўрфази районида Американинг ҳарбий кучлари доимо кўпайтирилаётган, мазкур регионда барқарорликка путур етказиш йўлини ўтказаётган Покистон билан Хитой ўртасида қалин ҳарбий ҳамкорлик давом этаётган бир пайтда олий даражадаги Совет-Ҳиндистон учрашуви алоҳида аҳамият касб этади.

СССР билан Ҳиндистон ер куррасининг шу районидаги кескинликни юмшатишга ҳаракат қилаётган бир пайтда, деб уқтиради «Нотун Бангла» газетаси, Покистон Пекин билан Вашингтон мададида империализмга, феодализмга қарши сиёсат ўтказаётган суверен Афғонистонга нисбатан душманлик ҳуружларини кучайтирмоқда. Покистон томони Ҳиндистон шаънига ҳам дўқ-пўписалар қилмоқда. Шу муносабат билан газета ишонч билдирадики, олий даражадаги Совет-Ҳиндистон музокаралари Осиёда барқарорликни ва тинчликни сақлаш ишига муҳим ҳисса қўшади.

АДДИС-АБЕБА. «Эфиопиэн геральд» газетаси ҳинд халқи Л. И. Брежневни қизғин кутиб олганлигини қайд этиб, қуйидагиларни таъкидлайди: Л. И. Брежневнинг визити Ҳинд океани районида тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига, бутун халқаро вазиятни барқарор қилиш ишига катта ҳисса қўшиши лозим. Газета кескинликни юмшатиш жараёнини сақлаб қолиш ва чуқурлаштиришда, қуролланиш пойгасини жиловлашда ва империализм билан реакциянинг кирдикорлари давом этаётган бир пайтда дунёдаги барча тараққийпарвар кучларни жипслаштиришда Совет Иттифоқи ҳамда шахсан Л. И. Брежнев муҳим роль ўйнаётганлигини уқтиради.

(ТАСС, 9 декабрь).

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан социалистик мусобақанинг 1980 йил 1 декабргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Республика кўчма Қизил байроғи **Фарғона областида** қолдирилди

Республика кўчма Қизил байроғи **Тошкент областида** (область партия комитетининг секретари ўртоқ Мусахонов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Алимов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Раҳмонов) қолдирилди. Бу область ноябрь ойида маҳсулот тайёрлашда энг юқори ўсишга эришишни таъминлаган ва гўшт тайёрлаш йиллик ҳажмини 97,5 процент, сут тайёрлашни 97,1 процент, тухум тайёрлашни 90,5 процент, жун тайёрлашни 121,4 процент бажарган.

Республика кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Бухоро областининг **Ромитан райони**, Қашқадарё областининг **Чироқчи райони**, Сирдарё областининг **Оқолтин райони**, Андижон область **Ленин районидаги К. Маркс номли колхоз**, Наманган областидаги **Косонсой колхозлараро молларни сўқимга боқиш пункти**, Сурхондарё область **Сариосиё районидаги Пирназаров номли колхоз**, Қашқадарё область **Яккабоғ районидаги Будённий номли совхозга**;

Тошкент область **Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхоз-саноат комплексига** (директори ўртоқ **Аппазов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ҳамроев, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Осипова). Бу саноат комплекси маҳсулот тайёрлашда яхши ўсишга эришишни таъминлаган ва давлатга гўшт топшириш йиллик ҳажмини 93 процент, шу жумладан ноябрь ойи планини 124 процент бажарган.

Урганч паррандачилик фабрикаси, Қорақалпоғистон АССР Нукус районидаги **«Узплодоовошвинпром» бирлашмасига қарашли «Нукус» совхози**, Жиззах область Арнасой районидаги **«Главсредазирсовхозстрой»га қарашли Тимошенко номли совхоз**, Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитетининг **Самарқанд балиқ комбинати**, Самарқанд область **Пахтачи район матлубот союзининг молларни сўқимга боқиш хўжалигига.**

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981-1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР, МУАММОЛАР

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИКЛАР РИВОЖЛАНСИН

Комбинатимизда ёрдамчи хўжалик ташкил этилганлигига бир неча йил бўлди. Бу давр ичида ундаги чорва моллари бош сони кўпайди, маҳсулот етиштириш ортди. Ишчи-хизматчиларимиз дастурхонига гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар тортиқ қилинияпти.

Биз ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган асосий йўналишлар лойиҳасида ёрдамчи шахсий хўжаликларни ривожлантириш акс этганлигини ўқиб хурсанд бўлдик. Менинг фикримча, корхона, ташкилотлар, муассасалар ёрдамчи хўжаликларида, аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларида маҳсулот етиштириш кўпайтирилсин, деб кўрсатилган моддага қўшимча киритиш лозим. Ҳусусан бу модда «Корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар ёрдамчи хўжаликларини кенгайтириш, уларга зарур миқдорда ер ажратиб берилиши таъминлансин» деган сўзлар билан тўлдирилса, айни муддао бўлар эди.

В. ГАРАЕВ,
Чиноздаги қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг директори.

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

МАСЪУЛИЯТНИ ҲИС ЭТИБ

Қишлоқ Совети меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Пахтакорларимиз самарали меҳнатларига яраша катта хирмон кўтаришди. Она-Ватан қишлоқ Совети территориясидаги Охунбобоев номли колхоз миришкорларидан 6 минг тонналик «оқ олтин»ни қабул қилиб олди. Беш йил мобайнида давлатга 26185 тонна пахта топширилди. Демак беш йиллик план 103,7 процентга бажарилди.

Шу кунгача колхоз аҳли давлатга 3949 тонна дон, 3400 тонна сут, 350 тонна гўшт ва 505 минг донадан кўп тухум етказиб берди. Ҳар бош соғин сигирдан беш йилликнинг бошидагига нисбатан 100 килограммдан кўп сут соғиб олинди. Зайнаб Аширбекова, Мингсулув Исмоилова, Равза Тонготарова каби илғор сут соғувчилар ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинаётган сут миқдорини 3,5—4 минг килограммга етказиш учун курашмоқдалар.

Шубҳасиз, бундай муваффақиятларга эришишда депутатлар пешқадамлик қилишяпти. Халқ вакиллари фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга тезкорлик билан жорий этишда, деҳқончилик маданиятини оширишда, жамоат ишларини бажаришда жонбозлик қилишяпти.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳасида бундай дейилади: **«СССР Конституциясига мувофиқ кенг ҳуқуқларга эга бўлган халқ депутатлари Советлари партия белгилаб берган планларни амалга оширишда масъулиятли роль ўйнайдилар. Миллионларча депутатлар, жуда кўп активлар буюк ижодий куч бўлиб, бу кучдан ҳар томонлама фойдаланиш лозим».**

Депутатларимиз барча ишларда намуна бўлиб келган бўлсалар, бундан кейин бу шарафли йўлни яна давом эттирадилар. Партия белгилаб берган планларни амалга оширишда етакчилик қилаверадилар. Бу тўғрида жуда кўп мисолларни келтириш мумкин.

Ҳозир қишлоқ Советининг 40 нафар депутати бевосита ишлаб чиқаришда фидокорлик намуналарини кўрсатмоқда. Депутат Султон Аҳмедов қир зонадаги қолоқ звенога ўз ихтиёри билан ишга ўтди. Бригада азаматлари ёз бўйи самарали меҳнат қилишди. Йиғим-терим кампаниясига пухта тайёргарлик кўрилди. Бир неча кунда халқ хўжалик плани бажарилди. Ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» териб олинди.

Депутат Сафарбек Бозорбоев бошлиқ 1-участка пахтакорлари ҳам катта меҳнат ютуқларини қўлга киритдилар. Участканинг олтин қўлли пахтакорлари колхознинг 6 минг тонналик хирмонига ўзларининг 3 минг тонналик пахталари билан муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Пахта ҳосилдорлиги участка бўйича салкам 40 центнерни ташкил этди. Барча ҳосилнинг 92 проценти биринчи сортларга топширилди, 87 процент пахта «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди. Оддий колхозчи-депутатлардан Дилором Қўшмонова, Фарида Беркинбоева, Рисхол Бойматоваларнинг ҳар бири 8—9 тоннадан «оқ олтин» териб бердилар.

Депутатлар ишлаб чиқаришда пешқадамлар сафида бориш билан бирга сайловчилар томонидан берилган наказларни ҳам сидқидилдан бажармоқдалар. Масалан, наказлар асосида Куйбишев ва Фрунзе номли участка йўллари тартибга келтирилган. Қир зоналарига жойлашган турар-жойларга водопровод ўтказилди, Октябрь қишлоғида янги чойхона қуриб, фойдаланишга топширилди.

Депутатлар шу кунларда кузги-қишки тадбирларни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш учун курашда актив қатнашмоқдалар. Улар бундан кейин ҳам ижтимоий меҳнатнинг ва бутун ишлаб чиқаришнинг ташкил этилишини янада юқори поғонага кўтариш учун курашни давом эттираверадилар.

У. БАКИРОВ,
«Октябрь» қишлоқ Советининг раиси.
Оққўрғон райони.

МЕҲНАТ КИШИСИНИ АРДОҚЛАЙЛИК

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Экономикани ривожлантиришда, меҳнаткашлар турмуш даражасини оширишда, оммани коммунистик руҳда тарбиялашда касаба союзларининг роли тобора ошиб бораяпти. Улар КПСС XXV съезди қарорлари асосида ўзларининг иш услублари ва мазмунини янада бойитмоқдалар. Ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида актив иштирок этмоқдалар.

Касаба союзлари айниқса социалистик мусобақани ташкил этишда ва коммунистик меҳнат ҳаракатини кенгайтиришда партия ташкилотларига катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Ҳозирги кунда областимизда 620 мингдан ортиқ ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи бу ҳаракатда фаол қатнашаяпти. Улар «КПСС XXVI съездига — 26 зарбдор ҳафта», «1981 йил 1 квартал планини съезд очиладиган кунгача бажарамиз» деган шиорлар остида ўзаро мусобақалашмоқдалар. Бу мусобақалар ишлаб чиқаришда яхши самара бермоқда.

Областимиз саноатчилари беш йиллик топшириғини 26 ноябрдаёқ муваффақиятли бажариб қўйдилар. Ўтган даврда меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини ошириш йўлида кўп ишлар қилинди. 5 миллион квадрат метрдан зиёд турар-жой бинолари фойдаланишга топширилди, 450 минг киши ўз уй-жой шароитини яхшилаб олди. Шаҳар ва районларда 114 минг ўринли мактаблар, кўплаб боғча ва яслилар, шифохоналар ва бошқа маданий-маиший корхоналар ишга туширилди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифати яхшиланди. Ҳозирги кунда 40 минг хил буюм давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар янада салмоқли бўлди. Улар она-Ватанга бу йил 482 минг тонна «оқ олтин» ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бердилар. Ҳозир барча районларда кузги-қишки ишлар поёнига етмоқда. Янги беш йилликнинг биринчи йили мўл ҳосили учун пухта замин яратилмоқда.

— Янги беш йиллик олдимизга яна ҳам улкан вазифалар қўймоқда,— деди Тошкент область касаба союзлари Совети пленумида «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитети лойиҳаси ва касаба союз ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия Марказий Комитети октябрь Пленумида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалари юзасидан доклад қилган область касаба союзлари Совети секретари Д. Д. Усачев.— Коммунистик жамият қурилишининг янги босқичида биз меҳнат унумдорлигини янада оширишимиз, илмий-техника ютуқларини социалистик хўжалик системаси афзалликлари учун органик равишда боғлашимиз, табиий, моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланишимиз, миллий бойликларни кўпайтириш резервларини тўлароқ ишга солишимиз керак.

Докладчи ҳам, музокарада сўзга чиққан автомобиль, трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ишчилари касаба союзлари область комитети раиси Л. А. Завьялов, Чирчиқ трансформатор заводи токари Н. М. Бекбўлатова, Бекободдаги 16-автокорхона ҳайдовчиси Ҳ. Абдужабборов ва бошқа ўртоқлар ҳам ўнбиринчи беш йиллик вазифаларини бажаришда жамоат ташкилотлари активлигини янада ошириш зарурлигини уқтирдилар. Касаба союзлари ҳар бир корхонада план топшириқларининг тўла ва ортиғи билан бажарилиши учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришлари, ишчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур шароитларни яратиб беришлари, янги техника ва технологияни жорий этишда актив кумаклашишлари керак.

Тежамкорлик режимини кучайтиришда ҳам касаба союзлари фаол қатнашишлари лозим. Областимизда тежамкорлик режимига қатъий амал қилаётган коллективлар оз эмас. Улар ҳиссаси билан ўтган давр мобайнида кўплаб металл, 120 миллион киловатт-соат электр энергияси, 58 минг тонна шартли ёқилғи ва бошқа моддий ресурслар тежаб қолинди.

Пленум қатнашчилари асосий йўналишлар лойиҳасида белгиланган истиқбол режаларини зўр қониқиш билан тилга олдилар. Келажакда меҳнат ва турмуш шароити яна ҳам яхшиланади, кишиларнинг кенг истеъмол буюмлари ва озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи тўлароқ қондирилади. Соғлиқни сақлаш муассасалари тармоқлари ривожланади. Бу социал тадбирларни амалга оширишда касаба союзлари ҳаммадан ҳам кўпроқ ҳисса қўшиши мумкин.

Тўғри, касаба союзлари ўнинчи беш йилликда ҳам меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаш бўйича катта ишларни амалга оширдилар. 536 корхона, цех, участка қайта реконструкция қилинди, 118 минг ишчининг меҳнат шароити яхшиланди, 95 минг квадрат метр маиший ва санитария хоналари фойдаланишга топширилди. Кейинги пайтларда хўжалик планлари билан бирга меҳнатни муҳофаза этиш ва техника хавфсизлигини таъминлаш бўйича йиллик ҳамда беш йиллик комплекс планлар тузилмоқда. Бу тажрибани ўнбиринчи беш йилликда яна ҳам кенг қўллаш керак.

Пленумда санитария-профилактика ишларини бутун чоралар билан яхшилаш, ишчиларни ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда соғломлаштириш масалаларига катта эътибор берилди. Ҳозирги кунда областда 33 та санаторий-профилакторий ишлаб турибди. Уларнинг 9 таси ўнинчи беш йилликда ишга туширилди. Ўнбиринчи беш йилликда шифобахш тармоқлар яна ҳам кенгаяди. Перспектив план асосида яна 22 та санаторий-профилакторий қуриш кўзда тутилмоқда.

Қишлоқ меҳнаткашлари саломатлигини мустаҳкамлашда ҳам катта ишлар амалга оширилади. Ҳозирги кунда фақат Оққўрғон районида колхозлараро биттагина санаторий-профилакторий ишлаб турибди. Келажакда 7 та колхозлараро шифохона қурилади. Уларда 10 мингдан ортиқ колхозчи ўз оила аъзолари билан биргаликда дам олади, саломатлигини мустаҳкамлайди. Бундан ташқари санаторий типидаги 6 та пионерлар лагерини ҳам қайта жиҳозлаш мўлжалланмоқда

Пленумда иш вақтидан самарали фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш юзасидан ҳам қимматли фикрлар билдирилди. Айниқса, тўқимачилик ва енгил саноат корхоналарида бу масалага катта эътибор берилиши керак. Айни пайтда меҳнат тўғрисидаги қонунга ҳам қатъий риоя қилиш талаб этилади. Бу қонун 1-пойафзал фабрикасида бахтга қарши тез-тез бузилиб турибди.

Пленумда ҳар соҳада тежамкор бўлиш зарурлиги уқтирилди. Лекин Тошкент лак-бўёқ, «Ташхимсельмаш» каби заводлар ёнилғи, қора металл ва бошқа хом ашёларни иқтисод қилишда хўжасизликка йўл қўймоқда.

Пленумда муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ПАРТИЯ ПЛАНЛАРИ ОММАГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ҳамда 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съездига лойиҳасини тушунтириш мақсадида штатсиз лекторлар, пропагандистлар, докладчиларнинг катта группасини республика область ва районларига юборди.

Группа составида олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, олимлар, халқ хўжалиги мутахассислари бор. Улар партия ва комсомол таълими, иқтисодий таълим шохобчаларида, корхоналар, қурилишлар, колхозлар ва совхозлар меҳнаткашлари ҳузурида партиянинг ана шу энг муҳим программ ҳужжати тўғрисида лекциялар ўқийдилар ва суҳбатлар ўтказадилар, мамлакатимизда, шу жумладан Ўзбекистонда келгуси беш йиллик мобайнида халқ хўжалиги ва маданиятни янада ривожлантириш истиқболлари ҳақида ҳикоя қиладилар.

(ЎзТАГ).

«Узбексельмаш» заводи ишчи-хизматчилари СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Улар қишлоқ хўжалиги учун турли хил машина-механизмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш тадбирларини белгилашяпти. Суратда: контролер Д. Анискевич (ўнгда), ишчилардан Д. Исроилов ва В. Дюльдинлар йиғилган янги сеялкалар сифатини текширмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Колхозимиздаги етти сиёсий маориф, тўрт комсомол маорифи ва уч иқтисодий таълим мактабларида машғулотлар уюшқоқлик билан давом этмоқда. Ана шу мактабларда жаъми 600 дан ортиқ колхозчи шуғулланмоқда.

Ўқув йилига пухта ҳозирлик кўрилди. Ҳар бир мактабнинг махсус плани ва программалари олдиндан тузилди, зарур адабиётлар ва ўқув қўлланмалари олинди.

Хўжалигимизнинг «Болта» участкасида пропагандистлик қилувчи Абдуғани Қурбонов, «Қизил шарқ» участкасининг пропагандисти Саидғани Мўминов, идора ходими Беркин Мамиров, пропагандистлардан Абдуҳамид Ҳайдаров, Ғани Ғаффоров, Абдуҳамид Абдуллаев, Оғабек Ўринбоевлар ҳар бир назарий қоидани ўрганишда бевосита хўжалик ишлаб чиқаришдан мисоллар олишга алоҳида эътибор берадилар.

Колхозчиларимиз бу йил тилга олса арзигулик ишларни амалга оширишди. Мисли кўрилмаган ҳосил — 4100 тоннадан ортиқ пахта йиғиштириб олинди. Гектар бошига ҳосилдорлик 43,6 центнерни ташкил этди.

Ҳозир хўжаликдаги сиёсий ва иқтисодий таълим мактабларида КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил октябрь Пленуми материаллари чуқур ўрганилиб, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш асосий йўналишларининг лойиҳаси билан атрофлича танишишга киришилди.

А. ДАВРИШЕВ,
Ғалаба районидаги Свердлов номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

КПСС ИҚТИСОДИЙ СТРАТЕГИЯСИ—АМАЛДА

КОММУНИСТИК партия ва Совет давлатининг халқ бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилишдан кўра юксакроқ вазифаси йўқлигини совет кишилари яхши биладилар. Улар шуни ҳам яхши биладиларки, уларнинг бахт-саодати фақат ўз меҳнатлари билангина вужудга келтирилади. Шу боисдан ҳам улар Ватан бахт-саодати йўлида, бинобарин ўз бахт-саодатлари йўлида фидокорона меҳнат қилишга қатъий қарор берганлар.

Ана шундай фидокорона меҳнат қилиш, социалистик мусобақани кенг авж олдириш билан улар коммунизм ишига садоқатни, Ленин партияси билан бузилмас бирликни ифода этмоқдалар.

Ҳозирги беш йиллик ҳам совет халқининг қаҳрамонона зафарлари тарихидан муносиб ўрин олади. Бу даврда Ватанимизнинг иқтисодий, мудофаа ва маънавий потенциали анча ўсди. Партия ички сиёсат соҳасида ҳам, ташқи сиёсат соҳасида ҳам турмуш синовидан ўтган ленинча тўғри йўлдан бормоқда. Советлар мамлакати ўнинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаб, 1981 йилга — КПСС XXVI съезди чақириладиган йилга, янги беш йиллик биринчи йилига дадил қадам қўймоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил октябрь Пленуми, ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган катта ва ёрқин нутқдаги қоида ва хулосалар, СССР Олий Совети 4-сессияси қарорлари, 1981—1985 йилларда ва 1990 йилгача даврда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишларида ўнинчи беш йиллик якунлари ва ўн биринчи беш йиллик ҳамда яқин келажакдаги вазифалар олдинга сурилди, уларни ҳал этиш вазифалари кўрсатилди.

КПСС совет кишиларининг турмуш даражасини яхшилашни иқтисодий соҳадаги ўз амалий иши марказига қўймоқда. Ўнинчи беш йилликда фаровонликни ошириш учун миллий даромаддан аввалги беш йилликдагига нисбатан 329 миллиард сўм кўпроқ сарфланди. Ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларнинг реал даромадлари кўпайди. Ижтимоий фондлардан ажратиб бериладиган ва бепул билим олиш, медицина хизмати, дам олиш, қариганда моддий таъминлаш учун тўловлар ва имтиёзлар 134 миллиард сўм ортди. Уй-жой қурилиши учун беш йилликда мўлжалланганидан 1,5 миллиард сўмдан кўпроқ капитал маблағ харж қилинди. Ўнинчи беш йилликда миллий даромад 397 миллиард сўм кўпайди.

Шуниси диққатга сазоворки, ўтган беш йил ичида мамлакат халқ хўжалигига 635 миллиард сўм сарфланди. Аввалги беш йилликдагига нисбатан саноат маҳсулоти 717 миллиард, қишлоқ хўжалик маҳсулоти эса 50 миллиард сўм ортиқ ишлаб чиқарилади. Ҳозирги беш йилликда ўртача йиллик дон ҳосили биринчи бор 200 миллион тоннадан ошиб кетди. Пахта етиштириш бўйича ҳам беш йиллик план зиёдаси билан бажарилди, ҳаммаси бўлиб пахтакорлар давлатга 9,5 миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» топширишди.

Қардош республикалар оиласида гуллаб-яшнаётган Совет Ўзбекистони ҳам бутун мамлакатимиз экономика соҳасида эришган муваффақиятларга муносиб ҳисса қўшди. Буни қуйидаги рақамлардан ҳам билиш мумкин. Шу беш йилликда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 1975 йилдагига нисбатан 30 процент кўпаяди. Жумладан, халқ истеъмол товарлари шу йилдагига қараганда 45 процент кўп тайёрланди. Умуман эса йиллик пландан ташқари 1,5 миллиард сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

Шуниси қувончлики, республикамиз бунёдкорлари капитал маблағларни ўзлаштириш ҳамда қурилиш-монтаж ишлари беш йиллик планини муддатидан олдин бажаришга эришдилар. 70 дан ортиқ янги йирик корхона фойдаланишга топширилди. Сирдарё ГРЭСининг ҳар бири 300 минг киловатт қувватли тўртта энергия блоки, Чирчиқдаги капролактам комплекси, Олмалиқ ва Самарқанд кимё заводлари, Хива гилам комбинати, Тошкент метрополитенининг биринчи навбати ва бошқа қатор объектлар шулар жумласидандир.

Республикамиз қишлоқ хўжалиги ходимлари беш йилликни ажойиб зафарлар билан нишонламоқдалар. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳамма асосий турларини тайёрлаш бўйича беш йиллик план топшириқлари зиёдаси билан адо этилди.

Серқуёш Ўзбекистонимиз пахтакорлари тарихда мисли кўрилмаган улкан натижани қўлга киритдилар. Давлатга биринчи бор 6 миллион 200 минг тонна пахта сотилди. Республикамиз меҳнаткашларининг ана шу ажойиб меҳнат ғалабаси партия ва давлатимиз томонидан муносиб баҳоланди. Ўзбекистон ССР учинчи бор Ленин ордени билан тақдирланди!

Ана шу юксак зафарда Тошкент области меҳнаткашларининг катта улуши бор. Улар республикада биринчи бўлиб пахта етиштириш бўйича йиллик планни ҳам, социалистик мажбуриятни ҳам қисқа бир муддатда бажаришга муваффақ бўлдилар. Давлат «оқ олтин» хирмонига 482 минг тоннадан зиёд қимматбаҳо хомашё жўнатдилар. Ҳосилдорлик гектарига 35 центнерни ташкил этди.

Республикамизда, жумладан Тошкент областида чорвачиликни ривожлантиришга айниқса катта эътибор берилмоқда. Буни шундан ҳам кўриш мумкинки, республика чорвадорлари шу йилнинг 9 ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 15 процент кўп сут, 20 процент кўп гўшт ва тухум тайёрлаб, давлатга топширдилар.

Буларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Ўзбекистон ССРда чорвачиликни ривожлантиришни тезлаштириш тўғрисидаги кўрсатмаларининг, ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкент области меҳнаткашларига йўллаган табрик хатида баён этилган фикрларнинг амалга оширилаётганидан далолат бериб турибди.

Кейинги йилларнинг ўзидаёқ кўплаб чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикалари қурилди, чорва маҳсулдорлиги ортиб бормоқда, саноат корхоналарида, давлат савдоси ва матлубот кооперациясида ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини ривожлантиришга, аҳолининг якка тартибда чорва маҳсулотлари етиштиришга қўшадиган ҳиссасини тағин ҳам кўпайтириш борасида бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

КПСС XXIV ва XXV съездларида ишлаб чиқилган иқтисодий стратегиянинг изчил амалга оширилаётганлиги халқ фаровонлигини янада ошириш ҳамда меҳнаткашлар турмуш даражасини юксалтиришда муҳим қадамлар қўйиш учун кенг имконият яратиб бермоқда. Республикамизда миллий даромад, аҳолининг реал даромадлари, истеъмолнинг ижтимоий фондлари тобора ўсиб бораётганлиги бунинг ёрқин далилидир. Шу беш йилликда республикамизда чакана товар обороти топшириқда белгиланган 39 процент ўрнига 42 процент кўпайиши кутилмоқда. Аҳолига пландан ташқари 500 миллион сўмликдан кўпроқ хилма-хил товарлар етказиб берилади.

Республикамиз экономика ва маданият соҳасида эришган ана шу катта ютуқлар ўн биринчи беш йиллик мобайнида амалга ошириладиган улкан режаларнинг бажарилиши учун мустаҳкам замин яратиб беради.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари 80-йилларда экономикани, фан ва маданиятни ривожлантиришнинг, халқ фаровонлигини оширишнинг улуғвор ва масъулиятли режаларини тўла қамраб олган.

Мазкур лойиҳанинг Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш планларига оид қисмида ленинча миллий сиёсатнинг изчил амалга оширилаётганлигидан ёрқин далолат берувчи юксалиш рақамлари келтирилган, республикамизда бунёд этилажак зарбдор беш йиллик объектлари саналган, республикамиз иқтисодий қудратини янада ошириш соҳасидаги топшириқлар белгилаб берилган.

Маълумки, халқ фаровонлигини ошириш экономикамиз самарадорлигини ошириш билан, бутун ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсив ривожлантириш билан чамбарчас боғлиқдир. Худди ана шу мақсадда республикамизга саноатни янада юксалтириш мақсадлари учун 1981 йилнинг ўзидагина бюджетдан 315,9 миллион сўм маблағ ажратилади. Бу 1980 йилда ажратилганидан 15,3 процент кўпдир. Саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми эса 16,5 миллиард сўмга етади. Республикамиз қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти эса 6 миллиард 673 миллион сўмни ташкил этади.

Келгуси беш йилликда ҳам пахтачилик республикамиз экономикасининг энг етакчи тармоғи бўлиб қолаверади. Келаси йил беш миллион 840 минг тонна пахта, жумладан 370 минг тонна ингичка толали «оқ олтин» етиштириш мўлжалланмоқда. Дон етиштириш 2 миллион 525 минг тоннага етказилади, гўшт тайёрлаш 6,6, сут — 6,2, тухум — 6,5 процент кўпаяди. Республикада маблағларнинг ҳамма манбаълари ҳисобига 5,5 миллион квадрат метр уй-жой қурилади, 110 мингга яқин оиланинг турар жой шароити яхшиланади.

Ўн биринчи беш йиллик давомидаги умумий юксалишнинг ҳамма босқичлари учун белгиланган ўсиш суръатлари, ривожланиш истиқболлари Асосий йўналишлар лойиҳасида ёрқин акс этган.

Ўтган йиллар партиянинг кейинги съездларида белгилаб берилган иқтисодий стратегия тўғри эканлигини тасдиқлади. Мамлакатимиз бутун халқ хўжалигини ривожлантириш вазифаларини ҳал этиш соҳасида ўн биринчи беш йилликда олға қараб яна янги жуда катта қадам қўйилажак.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил октябрь Пленумидаги нутқида айтганидек, олдимизда катта ишлар турибди. 80-йилларда экономикани интенсив ривожланиш йўлига ўтказиш ниҳоясига етказилиши, меҳнат унумдорлиги ва сифати кескин оширилиши лозим. Хўжалик иши савиясини ошириш, кадрларни ишчанлик, масъулиятни ҳис этиш ва ташаббускорлик руҳида тарбиялаш ишлаб чиқаришдаги муваффақиятларнинг асосий шарти бўлиб қолмоқда.

Партиямиз ўзининг навбатдаги XXVI съездини халқ билан чамбарчас бирликда, ички ва ташқи сиёсат соҳасида аниқ ҳаракат программаси билан кутиб олмоқда. Коммунистлар, бутун совет халқи ана шу программани маъқуллаб, уни сабот-матонат ва изчиллик билан амалга ошириш, мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини янада юксалтириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Мана шуларнинг ҳаммаси навбатдаги улуғвор вазифаларни муваффақиятли ҳал этишнинг, коммунистик қурилиш йўлида янада олға ҳаракат қилишнинг гаровидир.

А. МАМЕДОВ,
иқтисод фанлари доктори, профессор.

ЎЗБЕКИСТОН ССРда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 28—31 процент кўпайтирилсин, 1985 йилда электр энергия ҳосил қилиш 44—45 миллиард киловатт-соатга етказилсин, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш 1,4 баравар оширилсин.

Олмалиқ кон-металлургия комбинатида мис ишлаб чиқарувчи ва қўрғошин рух рудаси қазиб чиқарувчи қувватлар, Бекобод заводида пўлат ва прокат ишлаб чиқарувчи қувватлар ривожлантирилсин. Тошкент трактор заводида, Ангрен 2-ГРЭСида, Андижон ва Нукус шаҳарларидаги ип-газлама комбинатларида, енгил саноат, шунингдек озиқ-овқат саноатининг трикотаж ва бошқа корхоналарида қувватлар фойдаланишга топширилсин. 1985 йилда 560—570 миллион квадрат метр ип-газлама ва шойи газламалар. 480—485 минг тонна ўсимлик ёғи, 1—1,5 миллиард шартли банкада сабзавот-мева консервалари ишлаб чиқарилсин.

Қишлоқ хўжалик ялпи маҳсулотини ўртача йиллик ҳажми 17—19 процент оширилсин. Пахта йилига ўрта ҳисобда 5,9 миллион тонна, шу жумладан ингичка толали пахта—400—420 минг тонна, дон—2,8—3 миллион тонна, сабзавот—2,4—2,5 миллион тонна, гўшт (сўйилган вазнда)—400—410 минг тонна, сут—2,5—2,7 миллион тонна, жун—20—21 минг тонна, қоракўл тери—2,25 миллион дона миқдорида етиштирилиши таъминлансин. Узумчилик, полизчилик ва мевачилик жадал ривожлантирилсин. Қарши ва Жиззах даштларини ўзлаштириш давом эттирилсин. 450—465 минг гектар суғориладиган ерлар фойдаланишга топширилсин. 1,5 миллион гектар яйловга сув чиқарилсин.

(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» лойиҳасидан).

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛАР ИЖОДИГА КЕНГ ЙЎЛ

«СЕНИ ШАРАФЛАЙМАН, ПАРТИЯМ!»

Чирчиқдаги металлурглар маданият саройи одамлар билан гавжум. Бу ерга Тошкент областининг барча шаҳар, район ва қишлоқларидан келган, бўш вақтларини музика санъати сирларини ўрганишга бағишлаётган қўшиқ ихлосмандлари ўзларининг ижрочилик маҳоратларини намойиш қилгани йиғилдилар.

Областимизда кейинги йилларда ҳаваскор ижрочилар иштирокида санъат байрамлари, турли хил учрашув ва тадбирларни ўтказиш анъанага айланиб бормоқда. Бу галги қўшиқ ихлосмандларининг область маданият бошқармаси ва область касаба союзлари Совети ташаббуси билан ўтказган «Сени шарафлайман, партиям!» шиори остидаги концерт программаси Ўзбекистон Компартиясининг бўлажак XX съездига бағишланди.

Концертда иштирок этган Янгийўл шаҳар мақомчилар ансамбли, Янгиобод шаҳрининг хор коллективи, Бўка районидаги Ленин номли қишлоқ Совети клубининг болалар хори, Бекобод район маданият уйи қошидаги «Зафар тароналари» ашула ва рақс ансамбли, Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотларининг лауреати, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг «Чен-Чун» («Ёшлик») ашула ва рақс ансамбли, Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Янгийўл кондитер ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Лаззат» вокал-чолғу ансамбли, Калинин район маданият уйи қошидаги «Ҳосил» ансамбли, Чирчиқ шаҳридаги пойафзал фабрикасининг «Ҳайтарма» рақс халқ ансамбли, Ўрта Чирчиқ районининг «Дуторчи қизлар» ансамбллари ўзларининг ижрочилик маҳоратларини намойиш қилдилар.

Қўшиқ янграмоқда. Ҳур, фаровон жамиятимизда яшаб, ўз меҳнатлари билан бахт яратаётган, чўлларни бўстонга айлантириб, она заминни яшнатаётган халқимизнинг улуғворлигини ифтихор туйғуси билан куйлаётган бу қиз ҳали танқли хонанда ҳам, санъаткор ҳам эмас. У «Зафар тароналари» ашула ва рақс ансамблининг ҳаваскор қўшиқчиси, холос. Муҳаррам Саматова бўш вақтларида шу ансамблга қатнашиб, устозларидан қўшиқ айтиш сирларини ўрганмоқда.

Саҳнага чиққан «Чен-Чун» («Ёшлик») ансамбли ҳаваскорлари залда жонланиш уйғотди. Улар «Пахта даласи» номли корейс халқ қўшиғини ижро этиб, ўзларининг юксак маҳорати билан томошабинларни яна бир бор қойил қолдирдилар. Бу ансамбль ўзининг бой ва ранг-баранг репертуари, жозибали куй ва қўшиқлари, ижрочилик санъати билан областимиздагина эмас, балки бутун республикамизга ҳам машҳур. Яқинда бу коллектив ўзининг юксак ижрочилик маҳорати учун Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати деган шарафли номга сазовор бўлгани бежиз эмас.

Янгийўл кондитер ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Лаззат» вокал-чолғу ансамбли ўзбек халқ қўшиқларидан «Оҳ, бизнинг болахон» қўшиғи билан томошабинларни хушнуд этди.

Сўнгра Чирчиқ шаҳрининг «Ҳайтарма» рақс халқ ансамбли «Хиноли бармоқ» рақсини ижро этар экан, улар ўзларининг нафосатга тўлиқ санъатлари билан бутун зал аҳли эътиборини жалб қилдилар.

Дутор торларидан дилни яйратувчи ажиб бир наво таралади. Бу кўпчиликка эфир тўлқинлари орқали таниш бўлган паркентлик отахон Иноят қори Эгамбердиев эди. У пенсионер бўлишига қарамасдан областимизда ўтказиладиган барча маданий тадбирларга актив иштирок этиб келмоқда. Ижрочи шоир Чархий ғазали билан айтиладиган «Меҳнат бахти» қўшиғини маҳорат билан куйлайди.

Томошабинларда Янгиобод шаҳрининг хор коллективи ижросидаги «Партия ҳақида қўшиқ» ашуласи ҳам яхши таассурот қолдирди.

Ўрта Чирчиқ районининг «Дуторчи қизлар» ансамблининг «Дуторим-торим» ашуласи, Бўка район болалар хори куйлаган «Ёшлигим» ашуласи ва Калинин районининг «Ҳосил» ансамбли ижро этган «Гулдаста» қўшиқлари томошабинларни хушнуд этди.

Концерт сўнгида область маданият бошқармасининг бошлиғи В. А. Емцов концертда иштирок этган халқ талантларининг эришган улкан муваффақиятлари билан самимий табриклади ва уларнинг санъатига юқори баҳо берди.

Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига бағишлаб ўтказилган «Сени шарафлайман, партиям!» концертидан тушган маблағ Тинчлик фондига ўтказилишига қарор қилинди.

С. МАТЕҚУБОВ.

Суратда: область бадиий ҳаваскорлик коллективлари кўрик-концертининг якунловчи саҳнаси.

ШАҲАР ТАРИХИГА ОИД КИТОБ

Социалистик Чирчиқ шаҳри ўзининг ярим асрлик юбилейига тайёргарлик кўраётир. Бу индустриал марказнинг бунёд этилиши серқуёш республикамиз тарихига ёрқин саҳифа бўлиб қўшилди. Ҳозир шаҳарда 70 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари яшаб, меҳнат қилмоқда. Мавжуд корхона ишчиларининг 75 процентдан кўпроғи коммунистик меҳнат зарбдори деган номни олиш учун олдинги сафларда боришмоқда.

Шаҳарда химия, машинасозлик, рангли металлургия, енгил ва озиқ-овқат саноати кенг ривож топди. Чирчиқ ГЭСлари каскади шаҳар билан бирга туғилган корхона сифатида маълум ва машҳур.

Мана шундай қимматли маълумотлар шаҳар тарихини акс эттирувчи «Чирчиқ» деб номланган китобда ўз аксини топган. Қимматли маълумотларга эга бўлган бу асар яқинда «Ўзбекистон» нашриётида чоп этилди.

О. ИСРОИЛОВА.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ДЕКАБРЬ ОЙИДА
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ШАҲАРЛАРИ
ВА РАЙОНЛАРИДАГИ КИНОТЕАТРЛАР
ЭКРАНЛАРИГА

«ОКЕАНДАГИ ҚИШИЛАР»

НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ
ЧИҚАРАДИ

Совет—Хитой мамлакатлари ўртасидаги ўзаро муносабатни ёритишга киноҳужжатчилар бир неча марта қўл урдилар. «Эҳтиёт бўлинг, маоизм», «Хитой узра тун», «Пекин — инсоният ташвиши» каби ҳужжатли ленталар унинг ёрқин мисоли бўла олади.

Ёш режиссёр Павел Чухрай бу муаммони бадиий фильмда ёритиб беришга уринади. Драматизмга бой бўлган бу картинада қабиҳ ишларга жиноятчилар эмас, балки қаттиқ денгиз тўфони пайтида совет чегарачилари томонидан қутқарилган Хитой балиқчилари қўл урадилар.

Қутқариб қолинган балиқчилар нима учун ўзларини шунчалар ғайри табиий тутишади? Нима учун ёш хитойлик йигит застава бошлиғига беҳаёлик ва андишасизлик билан қичқиради, яъни улар хитойликлар, сон-саноқсиз? Балиқчиларнинг яхшиликни унутиш ва рақобат йўлига ўтиб олишларига нима мажбур қилди экан? Бу туҳмат ва бўҳтонларни, жиноятни ҳақиқий жиноятчилар эмас, аслида ҳалол, заҳматкаш одамлар қилаётганини қандай қилиб тушунтириш мумкин? Фильм муаллифлари бу асарда ана шунинг асосий сабаблари — бу оддий хитойликларнинг ўз ватанларида Хитойда кўпириб тошаётган қирғинлар қаршисида даҳшатга тушиш, яқин кишиларнинг тақдири учун қўрқиш, советларга қарши васваса олдида эсанкираб эс-ҳушни йўқотишдир. Чунончи, яна бурч ва ватанпарварлик туйғусини алдам-қалдам тушунишни ҳам ҳисобга олиш лозим. Шу туфайли ҳам бу кишиларнинг ҳатти-ҳаракатлари бир-бирига тамоман зиддир ва ҳатто даҳшатлидир.

Фильмда бирдан цунами яқинлашиб келаётганлиги ҳақидаги хабар ҳамма кишиларнинг бирлашиши ва тинчлик учун курашишга чақириқ бўлиб келади. Бу вақтда Совет чегарачилари ва улар томонидан қутқарилган хитойликлар бирлашиб ўз йўлидаги ҳамма нарсани йўқ қилиб келаётган цунамига қарши бирга курашадилар.

Денгиз тинчигач табиатда ҳамма нарса ўз жойига қайтади. Балиқчилар ўз ватанларига жўнаб кетадилар. Аммо кичик япон денгизида содир бўлган воқеа, бу воқеа қатнашчилари қалбида чуқур из қолдиради.

Чегарачилар пости бошлиғи, капитан Орехов ролини давлат мукофотининг лауреати артист Вадим Спиридонов ижро этган. Бу артист ҳар хил пландаги кўп қизиқарли ролларни ижро этган. Ўз ҳаётини хавф остига қўйиб, балиқчилардан бирини қутқарган матрос Пряхин ролини ёш артист Борис Галкин ижро этган. У «Алоҳида эътибор зонасида» фильмида Тарасов ролини ижро этиб томошабинларга танилган.

Фильмда Светлана ТОМА, Борис СМОРЧКОВ, Лариса УДОНИЧЕНКО, Олег ЛИ ва СССРда яшаётган артист бўлмаган хитойликлар қатнашганлар.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ
МАҲСУЛОТИ.

ДИЛ ТАШАККУРИ

Беором қалблар... Бу тинимсиз беором қалблар инсон учун энг азиз бўлган саломатлик курашчилари... Бу курашда ғалаба қозониш улар учун катта бахт.

Совет врачи деган шарафли ном масъулиятини тўла ҳис қилиб меҳнат қилаётган ТошМИ клиникаси 1-кардиология бўлимида бундай тажрибали шифокорлар кўпчиликни ташкил қилади. Шу бўлимда даволанаётган бир группа беморлар номидан редакциямизга келган миннатдорчилик мактуби бизни йўлга чорлади.

Озода, шинам хоналарни кўриб баҳри-дилингиз очилади. Эрталабки нонуштадан сўнг суҳбат қуриш беморларга одат бўлиб қолган. Биров оиласи ҳақида сўзласа, биров шифо топаётганидан мамнунлигини ҳикоя қилади.

Даволанувчи Нурилла Назиров Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, иккинчи группа инвалиди.

— Мени бу ерга олиб келишганида аҳволим оғир эди, — дейди Н. Назиров, — чунки сурункасига бир неча марта инфаркт бўлишим.

Нурилла акани ҳамхоналари ҳазиллашиб «ветеран» деб аташади. Чунки у бир эмас, учинчи марта шу ерда даволанмоқда.

Тажрибали врачларнинг эътибор бериб даволашлари натижасида бемор тезда ўзида ўзгариш сезиб, тетиклашди.

Жаббор Қулиев ҳам кўп йиллардан бери шу дард билан курашиб келади. Лаънати урушнинг бу асорати унга доим азоб берарди. Касаллик тарихини чуқур ўрганиб чиққан шифокорлар даволаш ишларини бошлаб юбордилар. Жаббор ака ўзини бардам ҳис қила бошлади. У ҳам врачлардан бир умрга миннатдор.

Ўртачирчиқлик Тоир Сулаймонов, тошкентлик Абдуқаюм Умархўжаевларнинг ҳам қувончлари чексиз. Ахир севинмай бўладими. Улар бу ерда дардларидан халос бўлишди.

Касалхона кардиология бўлимининг мудири Кочергина Надежда Захаровна билан бўлган суҳбатдан қаноат ҳосил қилдик. Очиқ чеҳрали, ҳаракатлари чаққон бу аёл фақат шифокорлик учун туғилгандек эди.

— Биласизми? — дея ўйчан гап бошлади у, — хушмуомалалик, меҳрибонлик бизнинг ноёб фазилатимиз эмас, балки ҳар бир совет врачининг бурчи. Шифокор билан суҳбатдан сўнг беморда ўзгариш сезилмас экан, унда у ҳақиқий врач эмас.

Надежда Захаровна Улуғ Ватан уруши йилларида яраланган юзлаб солдатларни кўрганда, уларнинг дардига малҳам бўлганда, инсон учун энг керакли касблардан бири шифокор эканлигини чуқур ҳис қилди. Урушдан сўнг албатта врач бўламан, деб қасамёд этди. Йиллар ўтди. Надежда Захаровна ўқиди, изланди, моҳир врач бўлиб етишди. Бунда унинг устози Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор, кардиология институтининг директори Р. А. Каценовичнинг хизматлари катта бўлди. Кейинчалик ўзи ҳам барчанинг таҳсинига сазовор бўлаётган шогирдлар тарбиялади. Булар Г. М. Тулаева, Г. М. Усмонова, даволовчи врачлар Г. М. Киякбаев, Ж. Баҳодирова ҳамда ҳамширалар М. Анисимова, О. Долматовалардир.

— Даволанувчиларнинг шифохонамиздан, врачларимиздан мамнунлиги, бизга катта мукофот, — дейди бош врач П. С. Сирожов. — Бу бизни изланиш, ўқиш, ўрганишга ундайди. Яқинда клиника врачлари инфаркт касаллигини сув билан даволаш методини қўллай бошлайдилар. Шунингдек, қатор янги — кордорон, рибаксин каби дори-дармонлар шифокорларимизга ёрдамга келади.

Чаққон, хушфеъл врачлар ва ҳамшира қизлар атрофларида парвона бўлаётган даволанувчилар билан хайрлашар эканмиз, севинчларининг чеки йўқ эди. Бу севинч ҳаётга муҳаббат, келажакка ишонч, меҳридарё шифокорларга қалб ташаккури ифодаси эди.

А. НОСИРОВА.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ
МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ БОШ ВАЗИФАЛАРИ

ВЬЕНТЬЯН, 8 декабрь. (ТАСС). Лаос ҳукумати «ЛХДРни социал ва иқтисодий ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Бу қарорда мамлакат тарихида биринчи беш йилликнинг бош вазифалари: саноат ишлаб чиқаришини жадал ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги соҳасида прогрессив ўзгартиришларни бундан буён ҳам ўтказиш, халқнинг турмуш даражасини жиддий юксалтириш вазифалари белгилаб берилган.

Қарорда бир қанча янги завод ва фабрикалар қуриш белгиланган, йўл қурилиши давом эттирилади, транспорт ва алоқа ривож топади. Кўпчилик аҳоли банд бўлган мамлакат қишлоқ хўжалигига муҳим роль ажратилган. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши умуман тахминан 24 процент ўсади, унинг асосий тармоқлари — чорвачилик ва шоликорликни янада ривожлантириш кўзда тутилади. Қарорда уқтириб ўтилганидек, ЛХДРнинг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлиги Лаос экономикасининг барча тармоқларини ривожлантириш учун ҳозир ҳам катта аҳамият касб этади.

Қарорда мамлакат аҳолисининг моддий ва маданий даражасини янада ошириш тадбирлари кўрсатиб ўтилган. Беш йил мобайнида ўрта мактаблардаги ўқувчилар сони 40 процент кўпаяди. Уй-жойлар, болалар муассасалари қуришнинг, медицина хизмати кўрсатишни яхшилашнинг кенг программаси белгиланган.

Ҳозирги вақтда республика корхоналарида, партия ва жамоат ташкилотларида Лаос беш йиллик плани лойиҳасини муҳокама қилиш бошланмоқда. Лаос меҳнаткашлари беш йиллик планни Лаосда социализм қуриш йўлида қўйилган янги қадам деб ҳисобламоқдалар.

РЕАКЦИЯ МАҒЛУБИЯТГА УЧРАДИ

ЛИССАБОН, 9 декабрь. (ТАСС). Португалия Компартияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилган: «Президент сайловининг натижалари реакцион кучлар ва уларнинг қўпорувчилик режалари катта мағлубиятга учраганлигидан далолат беради. Генерал Рамалью Эанешнинг ғалабаси мамлакатдаги бутун сиёсий ҳокимиятни реакциянинг қўлга олиши каби муқаррар бўлган хавф-хатарни бартараф қилди. Реакция бу ҳокимиятни қўлга олганида революцион ғалабаларни ва демократик режимни узил-кесил тугатиш мақсадида ҳужумни кучайтириши учун имконият туғилган бўлур эди».

Рамалью Эанеш учун берилган овозлар, деб таъкидлаб ўтилади баёнотда, демократик режим хавф остида қолганлигини сайловчилар яхши англаганлигини кўрсатди, Португалия халқининг сиёсий онги ва демократик ҳамда озодликни ҳимоя қилиш йўлидаги қатъияти ўсганлигини тасдиқлади. Турли демократик кучларнинг овозларини бирлаштириш туфайлигина реакция мағлубиятга учради.

Португалия Компартияси Марказий Комитетининг Сиёсий комиссияси таъкидлаб ўтганидек, сайловда реакциянинг мағлубиятга учраганлиги демократияни тугатиш хавфи бутунлай бартараф қилинганлигидан далолат бермайди. Кураш давом этмоқда. Ўнг кучларни ва уларнинг қўпорувчилик режаларини тамомила тор-мор келтириш учун барча демократларнинг бирлашуви зарур.

Португалия Компартияси Марказий Комитетининг Сиёсий комиссияси президент сайлови якунларини муҳокама қилиш ва мамлакат сиёсий ҳаётининг янги босқичида коммунистлар фаолиятини белгилаш учун 11 декабрда Компартия Марказий Комитетининг пленумини ўтказади.

ҚУРОЛЛИ ИҒВОГАРЛИКЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

ХАНОЙ, 10 декабрь. (ТАСС). Хитой ҳарбийлари ВСРнинг суверенитети ва территориал бутунлигини қўпол равишда бузиб, Вьетнам чегарасидаги қуролли иғвогарликларни давом эттирмоқда. Вьетнам информация агентлигининг хабар қилишича, 1 декабрдан 5 декабргача Хитой солдатлари Вьетнамнинг Каобанг, Лангшон ва Хоанг Лиеншон вилоятларидаги чегара қишлоқларига неча бор босқинчиларча ҳужум қилдилар ва уларни кўплаб тўпга тутдилар.

ВСР территориясига бостириб кирган Хитой солдатлари маҳаллий деҳқонларнинг мол-мулкини талади, экинларни пайҳон қилди. Тўп ва миномёт ўқи билан уй-жойлар ва маъмурий бинолар вайрон қилинди. Хитой маъмурларининг жиноий ҳаракатлари натижасида Вьетнамнинг тинч аҳолиси орасида ўлдирилган ва жароҳатланганлар бор.

В. БРАНДТНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 9 декабрь. (ТАСС). ГФРнинг собиқ канцлери, Германия социал-демократик партиясининг раиси В. Брандт халқаро кескинликни юмшатиш, қуролланиш пойгасини чеклаш сиёсатини ёқлаб чиқди.

У бу ерда миллий матбуот клубида сўзлаган нутқида бундай деди: қуролланиш пойгасининг давом эттирилиши жуда кўп моддий ресурсларнинг исроф қилинишига сабаб бўлмоқда. Бу маблағларнинг бир қисмини давлатларнинг ва аввало ривожланаётган мамлакатларнинг жуда катта иқтисодий эҳтиёжларини қондириш учун сарф қилиш мумкин бўлур эди. Қурол-яроғларни кўпайтирмай, балки уларни чеклаш ва қисқартиришга эришиш, бунинг учун музокаралар олиб бориш йўлидан фойдаланиш керак, деб таъкидлади ГСДПнинг раиси.

В. Брандт СКЧ жараёнини давом эттириш муҳим эканлигини айтди. Бундан беш йил муқаддам Хельсинкида Шарқ билан Ғарб ўртасида бошланган ва Европа ҳамда бутун жаҳон халқларига шубҳасиз наф келтирган кенг музокараларни давом эттиришга эришиш зарур, деб уқтириб ўтди у.

Миллионлаб эфиопиялик меҳнаткашлар мамлакатда очилган кўплаб мактабларда ўқимоқдалар. Ҳозир Эфиопияда ноябрь ойидан бошлаб саводсизликни тугатиш бўйича умуммиллий кампаниянинг тўртинчи босқичи бошланди. 1981 йил апрелигача шаҳар аҳолиси орасида саводсизликни бутунлай тугатиш вазифаси қўйилмоқда. Суратда: саводсизликни тугатиш курслари машғулотларидан бирида.

АДН—ТАСС фотоси.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 10.05 — Гимнастика. 10.30 — Ёшлар ижоди. 11.10 — Зита ва Гита. Бадиий фильм. 1-серия. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 — Жонажон табиат. 16.50 — М. Глинка асарлари. 17.25 — Қувноқ стартлар. 18.10 — Ҳиндистон санъати. 18.40 — Миллионлар ленинча университети. 19.15—Дунё воқеалари. 19.30 Халқ оҳанглари. 19.45 — Ҳамкорлик. 20.20 — Зита ва Гита. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.30 — «Московские новости» газетасининг соврини учун фигурали учиш бўйича Халқаро мусобақалар. 23.00 — Дунё воқеалари. 23.15 — Ҳужжатли фильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ғаройиб якшанба. Фильм. 12.30 — С. Айний — улкан совет ёзувчиси. 13.00— Б. Бойқобилов. Тун ва кун. Спектакль, 2-қисм. 14.10 — Челюскин эпопеяси. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Ёшлик. 19.00 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз. 19.30— Ахборот. 19.45 — КПСС XXVI съездига бағишланган иттифоқчи республикалар телевизион фестивали. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Телевизион фестиваль давоми. 21.30 — Время. 22.30 — Ғаллакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари. 22.45 — Ўзганинг бахти. Бадиий фильм.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Француз тили. 20.55 — Химия. 21.55 — О. Носир. Нил ва Рим. Адабий театр.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/XII да **Ганг дарёсининг қизи**, 12/XII да **Инқилоб тонги**.

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИГА

темирчилар, токарлар, йиғувчи-слесарлар, прессчилар, созловчилар, безовчи рассомлар, секретарь-машинисткалар, ёрдамчи ишчилар, кранчилар, химиявий анализ лаборантлари; ёпиқ биноларда ишлайдиган бўёқчилар (эркаклар)

КЕРАК

Темирчилар ва прессчиларга навбатдан ташқари квартира берилади, ёлғизлар эса ётоқхона билан таъминланадилар.

Завод ҳузурида стадион, бассейн, пионер лагери, Маданият саройи, кинотеатр, кечки машинасозлик техникуми, Тошкент политехника институтининг кечки филиали бор.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш бюроси.

Тошкент ҳисоб-бухгалтерия техникуми коллективи техникум партия ташкилотининг секретари К. М. Саидовга отаси

Мавлон САИДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ҲАСАН КАЙФИЙ ХАСРАТИ»

Газетамизнинг шу йил 18 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола босилган эди. Мақолага Янгийўл шаҳар партия комитетидан келган жавоб газетамизда эълон қилинди. Яқинда мазкур танқидий мақолага Бўстонлиқ районидан ҳам жавоб олдик.

Ўзбекистон Компартияси Бўстонлиқ район комитетининг секретари Н. Солдатова имзо чеккан жавоб хатида мақолада келтирилган танқидий фикрлар тўғри деб топилгани хабар қилинади. Мақолада номлари келтирилган кишиларнинг хулқ-атвори коллективнинг умумий йиғилиши ва касаба союз мажлисида муҳокама қилинган. Мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар кўрилган.

Коллективлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар савиясини янада яхшилаш, ичкиликбозлик, меҳнат қонунларининг бузилиши ва прогулга қарши жамоат таъсири ўтказишни янада кучайтириш юзасидан корхоналарнинг раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотларига қўшимча тадбирлар ишлаб чиқиш тавсия этилди.

Спорт

МЕДАЛЛАР БОР, ЛЕКИН...

СССР Қуролли Кучларининг боксчилари баҳсида Туркистон ҳарбий округи вакиллари ҳар гал медалларга сазовор бўлиш билан бирга команда ҳисобида ҳам кучлилар сафидан ўрин олиб келишган.

Лекин бу сафар Улан-Удэда ўтказилган мамлакат армиячилари чемпионатида командамиз олтинчи ўрин билан кифояланди. Ўтган йил эса учинчи, ундан аввал иккинчи ўринни олган эди. Орқага чекинишнинг маълум объектив сабаблари бор. ТуркВО командаси сафида бу сафар В. Иванов, В. Шин сингари кучли боксчилар қатнаша олмадилар. Лекин тренерлар улар ўрнига муносиб ўринбосарлар топиша олмаганлиги бу коллективнинг камчилигидир.

Команда ветеранларидан бири Дмитрий Грубов яна чемпионлик шоҳсупасига кўтарилди. Г. Могилин кумуш медалга, Ф. Пак эса бронза медалига сазовор бўлди.

ЧЕМПИОНЛАРНИНГ ЯРМИ ТОШКЕНТДАН

Классик кураш бўйича Ўзбекистон чемпионати Жиззахда ўтказилди. Ғолиблик учун барча областларнинг юзга яқин спортчиси даврага чиқди. Вазн тартибида чемпион бўлганларнинг аксарияти Тошкент шаҳри ва Тошкент области вакилларидир. А. Коган, В. Бекжонов, А. Мирзажонов, Р. Умеров, В. Старчаклар Ўзбекистон чемпиони унвонини қўлга киритиш билан бирга спорт мастери нормативини бажардилар. Қолган вазнларда Жизах, Бухоро, Самарқанд ва Андижон полвонлари биринчи бўлишди.

МАСТЕРЛИК НОРМАСИНИ КЎЗЛАБ

Республика шахмат-шашка клубида СССР спорт мастери нормативини бажаришга даъвогар бўлган шахматчилар турнири давом этмоқда. Бунда Москва, Ленинград, Киев, Николаев шаҳарлари шахматчилари билан республикамиз вакиллари ҳам дона сурмоқдалар. Тўрт турдан сўнг тошкентлик Д. Қаюмов билан ленинградлик А. Ермолинский учтадан очко билан пешқадамлик қилишмоқда. 15 имкониятдан 8 очко тўплаган шахматчи спорт мастери нормативини бажарган ҳисобланади.

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь —334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 16202 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Б. 1748. 14